

**Без Вето Орбана:
Що перемога Мадяра
означає для
України**

**Ціна свободи: До-
дому повернули тіла
1000 полеглих** P 2

**Закон про
«Геноцид
советського
народу»**

**Канадський
сенатор Стенлі Кучер
у Києві** P 3

**Українсько-Канад-
ський Дослідчо-До-
кументаційний
Центр:
нове керівництво,
ґрунтовні звіти та
стратегічне бачення
майбутнього** P 6

**Продавали як «неві-
домого майстра»:
колекціонер привіз
до Переяслава
оригінал картини
Шевченка, викупле-
ний на аукціоні в
Лондоні** P 8

**“Ukrainian Music on
the Prairies: The Vinyl
Era”
The Exhibit Brings
History to Life and
Celebrates a Prairie
Legacy** P 11

ЗЕЛЕНСЬКИЙ ВІТАЄ ПЕРЕМОГУ МАДЯРА: УКРАЇНА ОЧІКУЄ НА “КОНСТРУКТИВНИЙ ПОВОРОТ” У ВІДНОСИНАХ З УГОРЩИНОЮ

Президент України Володимир Зеленський привітав Петера Мадяра та його політичну силу "Тиса" з переконливою перемогою на виборах в Угорщині, назвавши її важливим сигналом на користь конструктивного підходу в європейській політиці.

«Вітаю Петера Мадяра та партію TISZA з переконливою перемогою. Важливо, коли перемагає конструктивний підхід», - заявив Зеленський. Президент України наголосив, що Україна послідовно прагне добросусідських відносин з усіма країнами Європи та готова розвивати співпрацю з новим урядом Угорщини.

«Україна завжди прагнула добросусідських відносин з усіма у Європі, і ми готові розвивати співпрацю з Угорщиною», - зазначив президент. Зеленський також підкреслив важливість зміцнення всієї Європи на тлі безпекових викликів, пов'язаних із війною Росії проти України. «Європа та кожна європейська держава

Петер Мадяр, лідер опозиційної партії «Тиса», та інші представники партії святкують після оголошення попередніх результатів парламентських виборів у Будапешті, Угорщина, 12 квітня 2026 року.

Фото: Мартон Монус, Reuters

мають ставати сильнішими, і мільйони європейців прагнуть співпраці та стабільності», - сказав він.

Президент додав, що Україна відкрита до практичної взаємодії з новим угорським керівництвом, зокрема для обговорення спільних рішень у сфері безпеки та регіональної стабільності.

«Ми готові до зустрічей і спільної конструктивної роботи на благо обох народів, а також заради миру, безпеки та стабільності у Європі», - підкреслив Зеленський.

Перемога Мадяра відкриває нову фазу у відносинах Києва та Будапешта після тривалого періоду напруженості. Україна сигналізує про готовність до перезапуску діалогу, тоді як Європа уважно стежить за тим, чи стане новий уряд Угорщини більш передбачуваним партнером у питаннях підтримки України та європейської безпеки.

Надя Герелюк

ВЕЛИКОДНЕ ПОВЕРНЕННЯ: УКРАЇНА ЗУСТРІЧАЄ 182 ВИЗВОЛЕНИХ ІЗ ПОЛОНУ

Я дякую Бого за все.

Полонені отримують благословення святою водою.

11 квітня 2026 року Україна та Росія провели черговий масштабний обмін полоненими, у результаті якого додому повернулися 182 українці, а саме 175 військовослужбовців та 7 цивільних осіб. Обмін відбувся напередодні православного Великодня та став одним із найбільших за останній період.

У рамках домовленостей Україна

також передала російській стороні 175 військовослужбовців.

За даними української сторони, значна частина звільнених перебувала в російському полоні з 2022 року, а деякі понад чотири роки. Серед повернутих військові Збройних сил України, Національної гвардії та Державної прикордонної служби, які брали участь у бойових діях у

Маріуполі, на Херсонському напрямку та на Донбасі. Окремо зазначається, що до України повернулися 25 офіцерів, яких раніше російська сторона відмовлялася включати до обмінів.

Посередниками у проведенні обміну виступили Об'єднані Арабські Емірати та Сполучені Штати Америки. Їхня участь стала одним із не-

багатьох прикладів міжнародної взаємодії на тлі складної та фактично заблокованої переговорної динаміки між Києвом і Москвою. Повернені українці перебувають у важкому стані. У багатьох зафіксовано наслідки поранень, тривалого голодування та значної втрати ваги. Після прибуття вони одразу отримують медичну допомогу та проходять реабілітацію.

Цей обмін став продовженням попередньої великої операції з повернення полонених, яка відбулася 5-6 березня 2026 року, коли Україна повернула додому 500 захисників.

В українській владі наголошують, що повернення всіх громадян із російського полону залишається одним із головних пріоритетів держави. Попереду подальші дипломатичні та гуманітарні зусилля для звільнення тисяч українців, які досі залишаються в неволі.

Осип Гнатик

Фото: Генеральний штаб ЗСУ / General Staff of the Armed Forces of Ukraine

Редакційна колонка

**БЕЗ ВЕТО ОРБАНА:
ЩО ПЕРЕМОГА МАДЯРА
ОЗНАЧАЄ ДЛЯ УКРАЇНИ**

Ще рік тому Петер Мадяр був маловідомим чиновником із системи Віктора Орбана. 12 квітня 2026 року Угорщина зробила історичний вибір проголосувавши за завершення 16-річної епохи Орбана, віддавши переконливу перемогу Мадяру та його руху «Тиса». Для України це не просто зміна влади в сусідній державі, це реальний шанс на новий етап у відносинах із Будапештом, без багаторічного блокування допомоги, санкцій і європейського шляху Києва.

Політичний злет Мадяра, що розпочався після скандалу 2024 року та хвилі масових антиурядових протестів, менш ніж за рік перетворив його на головного суперника Орбана. Тепер його команда готується сформувати новий уряд, а разом із цим і новий зовнішньополітичний курс Угорщини. За роки правління Орбана Будапешт неодноразово ставав головним блокувальником рішень Європейського Союзу щодо України: від пакетів макрофінансової допомоги й санкцій до просування переговорів про вступ до ЄС. Угорський уряд також роками будував інформаційну кампанію, в якій Президент України Володимир Зеленський подавався як фактор ризику для «миру» та «безпеки» самої Угорщини. Перемога Мадяра може означати завершення цієї політики блокування, хоча це не слід трактувати як автоматичний перехід Будапешта до беззастережно проукраїнського курсу.

Найважливіший наслідок для України інституційний. Уряд Петра Мадяра, ймовірно, прагнуче відновити довіру з Брюсселем, розморозити європейські фонди та повернути Угорщину до головного європейського політичного руслу. Для України це означатиме суттєве полегшення на європейському напрямку: менше загроз угорського вето щодо пакетів допомоги ЄС, швидше продовження санкційних рішень проти росії, слабший спротив спільним оборонним ініціативам Європи, а також значно сприятливішу політичну атмосферу для майбутніх переговорів про вступ до Європейського Союзу. Фактично Будапешт може перейти з ролі постійного опонента до позиції обережного, але прагматичного партнера.

Втім, Петер Мадяр не є безумовним союзником Володимира Зеленського. Його позиція щодо України значно стриманіша, ніж у Польщі чи країнах Балтії. Він дистанціювався від відверто проросійського тону Орбана, але водночас унікав образу політика, якого можна представити як «кандидата Києва». Зокрема, Мадяр критично висловлювався щодо надто прискороженого шляху України до ЄС чи НАТО, наголошуючи, що поспішні рішення можуть збільшити ризики ескалації. Однак це не означає заперечення європейського майбутнього України, а радше свідчить про прагнення діяти поетапно, в межах прагматичного європейського консенсусу. Для Києва це означає передусім відсутність звичної проросійської агресивної риторики та більше простору для дипломатичних переговорів. Так, нова влада, ймовірно, зберігатиме обережність у питаннях членства України в НАТО та пришвидшеного вступу до ЄС, але навіть така стриманість відкриває більше можливостей, ніж роки системного блокування.

На відміну від політичної машини Орбана, яка часто використовувала постать Володимира Зеленського як елемент передвиборчого залякування, ставлення Мадяра до України та її президента було значно дипломатичнішим. Він не будував кампанію на антиукраїнських чи антизеленських меседжах, а натомість критикував використання війни як інструменту внутрішньої мобілізації виборців. Саме тому майбутні відносини між Києвом і Будапештом, найімовірніше, будуватимуться не на емоціях, а на чітко сформульованих інтересах, взаємній повазі та прагматичному діалозі. Для України результати виборів в Угорщині є безперечно позитивними. Відхід Орбана послаблює одного з найзручніших партнерів Москви всередині ЄС і водночас відкриває простір для нової дипломатії.

Головне для Києва сьогодні, Угорщина може більше не бути зачиненими дверима. Навпаки, перед Україною відкривається ще одне європейське вікно можливостей, яке може наблизити і нашу перемогу, і наше місце в об'єднаній Європі.

Надя Герелюк

**ЦІНА СВОБОДИ:
ДОДОМУ ПОВЕРНУЛИ ТІЛА 1000 ПОЛЕГЛИХ
ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ**

Особлива подяка Міжнародному Комітету Червоного Хреста.

Україна продовжує запеклу боротьбу не лише за свою землю, а й за кожного свого героя, навіть після того, як його серце зупинилося в бою. 9 квітня відбулася чергова масштабна репатріаційна операція, у результаті якої на батьківщину було повернуто тіла 1000 загиблих українських бійців. Про це повідомив Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими в Telegram. "Сьогодні відбулися репатріаційні заходи, за результатами яких в Україну повернуто тіла (останки) 1000 загиблих осіб", - зазначено у повідомленні.

Цей обмін є ще одним доказом того, що Україна сьогодні - це не жертва, що стікає кров'ю, а воїн, який не здається. І це ще один доказ моральної прірви між нами та росіянами. Українці, на відміну від ворога, не покидають своїх - ні живих, ні мертвих. Росія може кидати своїх солдатів у посадках, залишаючи їх гнити безіменними, але для України кожен захисник - це особистість, це ДНК нації.

Повернення «на щиті»

Цього обміну вдалося домогтися завдяки невпинній роботі Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими, Об'єднаного центру при СБУ, Збройних Сил, МВС, Офісу Уповноваженого ВР з прав людини, Секретаріату Уповноваженого з питань зниклих безвісти, ДСНС та інших структур сектору безпеки та оборони. Процес відбувся за посередництва Міжнародного комітету Червоного Хреста, який виступає нейтральною стороною в діалозі щодо повернення тіл з українських тимчасово окупованих територій та РФ.

"Особлива подяка Міжнародному Комітету Червоного Хреста, а також особовому складу Центрального управління ЦВС ГШ ЗСУ та Об'єднаного центру забезпечення заходів ЦВС ЗСУ, які організували перевезення та передачу тіл для судово-медичної експертизи та подальшої передачі родинам", - наголосили у дописі.

За офіційними даними, повернуті тіла, за твердженням російської сторони, належать українським військовослужбовцям.

Для українців кожна така передача - це не просто логістична операція, а акт глибокої поваги до військового подвигу й шана вічної пам'яті тих, хто віддав найдорожче за незалежність Вітчизни.

Шлях додому

Тепер на фахівців чекає виснажлива та відповідальна робота. Згідно з протоколом, усі повернуті тіла та останки передаються правоохоронним органам і судово-медичним експертам системи МВС. Вони пройдуть, перш за все, ДНК-експертизу. Експерти проводитимуть збір генетичного матеріалу для порівняння з базою даних родичів.

Ускладнюють і затягують цей процес численні і постійні порушення РФ Женевської конвенції щодо поводження з тілами загиблих. Зі слів Людмили Денісової, очільниці Українського центру захисту прав людини, тіла українських воїнів часто надходять понівеченими або й взагалі спаленими, так що ідентифікація полеглих - це завжди титанічна робота для українських експертів.

Наступним обов'язковим етапом будуть слідчі дії. Кожне тіло є свідченням злочинів агресора, тому документація обставин загибелі є частиною майбутніх міжнародних трибуналів.

І лише після остаточного підтвердження особи загиблих захисників передадуть їхнім сім'ям для проведення гідного поховання з усіма військовими почестями.

Ця репатріація стала однією з найбільших за останній час, майже зрівнявшись із грудневим обміном 2025 року, коли додому повернули 1003 тіла, та червневим, коли було повернуто 1212 полеглих оборонців України. Важливо розуміти: ці обміни - не акт доброї волі Кремля. Це результат постійного тиску міжнародної спільноти та виснажливої праці українських перемовників. Кожне повернене тіло - це доказ військових злочинів РФ, адже багато захисників вважалися полоненими, і обставини їхньої смерті ще належить з'ясувати міжнародним трибуналам.

Так, нещодавній обмін знову нагадує про страшну ціну кожного звільненого метра української землі. Він змушує вкотре усвідомити: війна не десь «там», вона в кожній чорній хустині матері, у кожному погляді дитини, яка більше не обійме батька. Поки триває ідентифікація, українці схилиють голову в жалобі за тими, хто повертається «на щиті», але додому.

Герої не вмирають, поки ми про них пам'ятаємо. Тепер вони нарешті спочиватимуть на рідній землі.

Олександра Чорна
Джерела-УНІАН, Експрес Онлайн,
Молодий Буковинець

ЗАКОН ПРО «ГЕНОЦИД СОВЕТСЬКОГО НАРОДУ»: НОВИЙ ЕТАП ІСТОРИЧНОЇ ПОЛІТИКИ КРЕМЛЯ

9 квітня 2026 р. Володимир Путін підписав закон про кримінальну відповідальність за «заперечення та схвалення геноциду радянського народу» («отрицание и одобрение геноцида советского народа»), а також «осквернення поховань жертв геноциду» («осквернение захоронений жертв геноцида»).

Черговий законодавчий репресивний акт проти реальності, спроба переписати історію і закріпити це на рівні кримінального кодексу.

Очевидним є інше: так званого «радянського народу» ніколи не існувало.

Це була штучна ідеологічна конструкція, створена для того, щоб стерти національні ідентичності, знищити історичну пам'ять і підпорядкувати десятки народів одній імперській волі. Під цією вівіскою не об'єднували, а асимілювали. Не захищали, а нищили.

Реальна історія Радянського Союзу це не історія єдиного «народу жертви». Це історія масових злочинів проти різних народів, кожен з яких

Олег Медуниця

знав свого геноциду, своєї трагедії, свого нищення.

Українцям влаштували Голодомор, цілеспрямоване винищення мільйонів селян голодом.

Народи Балтії, литовців, латишів, естонців масово депортували до Сибіру, знищуючи їхні еліти.

Білорусів системно русифікували, витісняючи мову та ідентичність.

Казахи пережили катастрофічний голод, який забрав значну частину населення.

Народи Кавказу, чеченці, інгуші, карачаївці, балкарці були насильно і тотально виселені зі своєї землі на голу землю.

Кримські татари зазнали депортації, яка фактично стала етнічною чисткою.

Башкири, татари та інші народи імперії пережили репресії, розстріли і придушення будь якого спротиву.

Черкеси ще раніше стали жертвами імперського геноциду, наслідки якого Росія не визнає й досі.

Це і є правда. Не вигаданий «геноцид радянського народу», а реальні злочини радянської імперії проти підкорених народів.

Але сучасна Росія не шукає правди. Вона буде паралельну реальність. У цій реальності немає окупацій, є «визволення». Немає репресій, є «захист держави». Немає геноцидів, є «єдиний народ, що страждав разом».

Новий путінський закон це не про

пам'ять. Це про заборону і витравлення пам'яті і криміналізацію історичної правди.

В умовах, коли в Росії тисячі політичних в'язнів, коли за слово можна отримати строк, коли інтернет піддається цензурі і блокуванням, цей закон стає ще одним елементом тотального контролю над свідомістю росіян і поневолених Росією народів.

Але це і свідчення слабкості Москви. Кремль не просто боїться правди, він намагається карати.

Бо правда руйнує імперію значно швидше, ніж будь які санкції чи зброя.

І саме тому сьогодні Росія карає за пам'ять про злочини.

Але історія має одну вперту властивість: її неможливо остаточно заборонити.

І як би не намагався Кремль створити нову «офіційну реальність», факти залишаються фактами, а злочини залишаються злочинами.

Олег Медуниця

КАНАДСЬКИЙ СЕНАТОР СТЕНЛІ КУЧЕР У КИЄВІ: ЯК ПІДТРИМАТИ ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Сенатор Кучер під час зустрічі зі студентами Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Під час візиту в Україну канадський сенатор, психіатр та міжнародний експерт у сфері психічного здоров'я дітей і молоді Стенлі Кучер відвідав Бучу, а також знайшов час для зустрічі зі студентами та викладачами Києво-Могилянської академії (НаУКМА). У центрі обговорень були питання підтримки українських підлітків, які вже кілька років живуть в умовах війни, а також можливості застосування канадського досвіду у сфері охорони психічного здоров'я молоді в українських реаліях.

У зустрічі взяли участь представники НаУКМА, зокрема віцепрезидент з економіки та фінансів Віталій Гордуз, віцепрезидентка з міжнародного співробітництва Лариса Човнюк, завідувачка кафедри Школи соціальної роботи Оксана Бойко та керівниця проєктів Центру психічного здоров'я Вікторія Качай.

Сенатор Кучер представив низку канадських ініціатив, спрямованих на підтримку молоді. Серед них програма «Перехід» («Transitions»), яка допомагає випускникам шкіл адап-

туватися до університетського життя, та «Знай, перш ніж вирушати» («Know Before You Go»), що підвищує обізнаність старшокласників про психічне здоров'я, розвиває життєві навички та зменшує рівень стресу.

Українська та канадська сторони обговорили можливість адаптації цих підходів до українських реалій, а також інтеграцію таких моделей у вже існуючі проєкти Школи соціальної роботи та Центру психічного здоров'я НаУКМА. Окрему увагу приділили зустрічі сенатора зі студентами. Кучер розповів про свою роботу в Сенаті Канади та законодавчі ініціативи у сфері психічного здоров'я і запобігання самогубствам. Він також наголосив, що демократія це не лише вибори, а й ефективні інституції, які обмежують зловживання владою.

Під час розмови йшлося також про роль української діаспори в Канаді, її зростаюче значення після початку повномасштабної війни, взаємодію з корінними народами та протидію російській дезінформації. На думку сенатора, українці мають відігравати ключову роль у цьому процесі як у Канаді, так і на міжнародному рівні. Стенлі Кучер, син повоєнних біженців, перший психіатр, який був призначений до Сенату Канади. Він є активним прихильником України, просуває ініціативи з підтримки українських дітей, протидії дезінформації та розвитку програм психічного здоров'я. Також він є автором закону про Місяць української спадщини в Канаді та нагороджений Орденом «За заслуги».

Фото: Олександра Глибовець (НаУКМА)

КІЛЬКОМА РЯДКАМИ

- Віцепрезидент США Джей Ді Венс заявив, що переговори з Іраном, які проходили в Пакистані, не призвели до укладення угоди, оскільки іранська сторона відмовилася прийняти американські умови.
- У Франції 14 квітня проведуть благодійну лотерею, у якій розіграють картину Пабло Пікассо за 100 євро. Виручені кошти спрямують на дослідження хвороби Альцгеймера. На благодійному заході представлять картину "Голова жінки", написану гуашшю у 1941 році. Кількість квитків для участі в лотереї обмежена – до 120 тисяч. Тобто при солдауті розіграш може принести 12 мільйонів євро. Зі зібраних коштів 1 мільйон євро передадуть Opera Gallery, якій належить картина. Решту коштів передадуть Фонду дослідження хвороби Альцгеймера, що працює при одній з державних лікарень Парижа.
- Речник Кремля Дмитрій Песков заявив, що Росія не буде вітати лідера угорської опозиційної партії "Тиса" Петера Мадяра з перемогою на виборах, оскільки Угорщина є "недружною" країною. Що прикметно, перед цією заявою Песков сказав журналістам, що Росія розраховує на те, що "прагматичні контакти" між Москвою та Будапештом із новим керівництвом Угорщини будуть продовжені.
- Майбутній прем'єр-міністр Угорщини Петер Мадяр обіцяє не допустити повторення історії Віктора Орбана, що перебував на посаді прем'єр-міністра чотири терміни поспіль. Також Мадяр запевнив, що Угорщина "приєднається до Європейської прокуратури". Ця дія, яку блокував режим Орбана, необхідна також для розблокування європейського фінансування. "Головна задача – повернути в Угорщину близько 20 млрд євро, без яких економічне зростання неможливе", – заявив він.
- Meta розробляє III-версію Марка Цукерберга, яка може спілкуватися зі співробітниками замість нього, пише Financial Times.
- Такий "цифровий аватар" нібито навчається на манері мовлення, поведінці та публічних заявах CEO, а також на його поглядах щодо стратегії компанії, щоб потенційно давати поради працівникам. Ідея полягає в тому, що фотореалістичний 3D-III-персонаж зможе відповідати на запити співробітників, коли сам Цукерберг недоступний або не хоче брати участь у комунікації. За даними Financial Times, Meta вже деякий час працює над такими цифровими аватарами.
- Майбутній прем'єр-міністр Угорщини Петер Мадяр заявив, що його країна буде продовжувати купувати російську нафту, але водночас буде прагнути диверсифікувати закупівлю енергоносіїв. У контексті закупівлі Угорщиною російської нафти Мадяр заявив, що його уряд "зробить усе можливе, щоб диверсифікувати енергетичний баланс і закупівлі енергії".
- Протягом ночі, з 00.10 13 квітня російські загарбники атакували 98 ударними БпЛА типу Shahed, "Гербера", "Італмас" та безпілотниками інших типів, близько 65 із них – "Шахеда". За попередніми даними, станом на 8.00, протиповітряною обороною збито та подавлено 87 ворожих БпЛА типу Shahed, "Гербера", "Італмас" та дронів інших типів на півночі та сході країни.
- Зафіксовано влучання 9 ударних БпЛА на 9 локаціях, а також падіння збитих (уламки) на 1 локації.
- Повітряний напад відбивали авіація, зенітні ракетні війська, підрозділи РЕБ та безпілотних систем, мобільні вогневі групи Сил оборони України.
- Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн заявила, що ЄС має розглянути перехід до голосування кваліфікованою більшістю у питаннях зовнішньої політики, аби надалі уникати системних блокувань рішень з боку окремих держав-членів.
- Єврокомісія закликала відмовитися від принципу однаковості під час затвердження питань зовнішньої політики ЄС.
- Президент Франції Еммануель Макрон заявив, що Париж спільно з Лондоном проведуть саміт країн-однорідців, спрямований на відновлення Ормузької протоки. Макрон охарактеризував ініціативу як "мирну багатонаціональну місію".
- У своєму виступі глава Франції заявив, що обговорення також стосуватиметься ядерного потенціалу Ірану та ситуації у Лівані.

ГОМІН УКРАЇНИ

Головний редактор: д-р Надя Герелюк
Голова редакційної колегії: д-р Олег Романишин

Газета заснована у 1948 році видає Видавнича Спілка "Гомін України"
з обмінною порукою у Торонто Онтаріо Канада
«Гомін України» – орган Українських Державницьких Організацій Канади

☎ 416-516-2443
Website: www.homin.ca

E-mail: homin@on.aibn.com
Адміністрація: info@homin.ca

Postmaster, send address changes to:
"Homin Ukrainy" Publishing Co. Ltd. 9 Plastics Ave., Toronto, Ont. M8Z 4B6

Передплата: Publication mail: \$90.00 на рік
Standard mail: \$125.00 на рік
США: \$150.00 на рік
Міжнародні: \$275.00

Редакція не повертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігає право їх скорочувати та справляти. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами, не є обов'язково висловом становища редакції. У матеріалах з України збережено правопис оригіналу. Оголошення до кожного чергового числа приймаємо телефоном або письмово до П'ЯТНИЦІ, год. 1:00 по пол.

За зміст оголошень редакція не відповідає. Річники "Гомону України" та англomовного додатку "Ukrainian Echo" можна замовляти в електронному форматі.

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться Forum TV!

Рекламуйтеся або станьте спонсором частини програми!

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

ForumTV Canada

@ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

Радіoproграма "Пісня України"

Можна слухати з понеділка до п'ятниці в 9 год. ранку на

cjmrradio.com

CJMR APP

<https://www.facebook.com/SOFUradio>

Smart speakers (Hey Alexa, play CJMR on TuneIn/iHeart)

SOFU.RADIO@GMAIL.COM

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР КАНАДИ ПАН РЕНДІП САРАЙ ЗАВЕРШИВ ВІЗИТ ДО УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ

Державний секретар з питань розвитку Канади пан Рендіп Сарай здійснив офіційний візит до України та Польщі, підтвердивши непохитну підтримку Канадою українського народу у протистоянні російській агресії.

Під час перебування в Україні пан Сарай оголосив про надання \$51,1 млн канадської міжнародної допомоги для невідкладних гуманітарних потреб, а також підтримки довгострокового відновлення та реформ. Ця допомога спрямована на забезпечення основних потреб громадян, таких як медичне обслуговування, їжа, житло та соціальний захист, посилення здатності держави надавати інклюзивні публічні послуги, підтримку ветеранів та їхніх родин, а також закладання основ для стійкої економіки.

У Києві Державний секретар зустрівся з високопосадовцями України, серед яких: Прем'єр-міністр Юлія Свириденко, Віце-прем'єр із питань відновлення та Міністр розвитку громад та територій Олексій Кулеба, Міністр у справах ветеранів Наталія Калмикова та Міністр соціальної політики, сім'ї та інтеграції Денис Ульютін. Під час обговорень обговорювалися гуманітарні потреби, переміщення населення, навантаження на публічні послуги, відновлення енергетичної інфраструктури, підтримка ветеранів та їхніх родин, психологічна підтримка дітей, що повернулися з тимчасово окупованих територій, та становище уразливих груп населення.

Особливу увагу Державний секретар приділив зустрічам із громадськими організаціями, які підтримують дітей та підлітків, постраждалих від війни, зокрема через надання психосоціальної допомоги, наставництва та безпечні простори. Канада визнає величезні страждання українських дітей, включно з переміщеними та насильно вивезеними, і продовжує підтримувати заходи щодо захисту їхніх прав, гідності та майбутнього.

Державний секретар з питань розвитку Канади пан Рендіп Сарай відвідав осередок "Arm Women Now".

Рендіп Сарай з дітьми.

Разом із Послом Канади в Україні Наталкою Цмоць пан Сарай відвідав осередок для жінок-ветеранок «Arm Women Now». «Під час розмови обговорили, як уряд Канади може ще ефективніше підтримувати українських ветеранок — як на етапі повернення до цивільного життя, так і в процесі їхньої подальшої адаптації, розвитку та самореалізації. Йшлося про доступ до програм психологічної підтримки, освіти, працевлаштування та створення мож-

ливостей для лідерства жінок-ветеранок. Наші захисниці відкрито поділились своїми історіями, викликами та потребами», — повідомила Ірина Никорак, Голова Підкомітету з питань реабілітації ветеранів Верховної Ради України.

Пан Сарай також зустрівся з українськими бізнес-лідерами, щоб обговорити пріоритети відновлення, зокрема у сфері енергетики, та можливості узгодження програм розвитку з ініціативами у сфері торгівлі та

Рендіп Сарай та Наталка Цмоць.

інвестицій для стимулювання сталого економічного зростання. Канада розглядає можливості залучення приватного фінансування та інноваційних механізмів для відновлення України.

Під час візиту до Польщі пан Сарай зустрівся з урядовцями та представниками громадських організацій, що підтримують переміщених українців, дізнався про їхні потреби та внесок українців у польську економіку. Також він зустрівся з лідерами, які сприяють демократичним цінностям і регіональній стабільності, надаючи житло, медичну та психо-соціальну допомогу колишнім політичним в'язням з Білорусі.

«Канада залишається непохитною у підтримці України, не лише у контексті триваючої війни, а й у процесі її відновлення на майбутнє. Спільна робота з українськими лідерами, регіональними партнерами у Польщі, громадянським суспільством та приватним сектором допомагає закласти фундамент для стійкої, інклюзивної та сильної України», — наголосив Державний секретар з питань розвитку Канади пан Рендіп Сарай.

3 квітня 2026 року — Оттава, Онтаріо — Global Affairs Canada

УКРАЇНА ЯК СУЧАСНИЙ ДАВИД У БОРОТЬБІ З ГОЛІАТОМ: КАНАДА ПІДТВЕРДИЛА ДОВГОСТРОКОВУ ПІДТРИМКУ ПІД ЧАС ВІЗИТУ РАНДІПА САРАЯ

У новому випуску програми “Off the Record” (Kyiv Post) ведуча Наталка Цмоць взяла інтерв'ю у Державного секретаря Канади з питань міжнародного розвитку Рандіпа Сарая під час його офіційного візиту до України. Розмова була присвячена стійкості українського суспільства, масштабам канадської допомоги та людському виміру війни, яку Росія продовжує проти України.

Сарай описав російську агресію як сучасну історію «Давида і Голіата», наголосивши, що попри значну перевагу росії у військових ресурсах, саме рішучість, єдність і витривалість українців визначають хід подій. За його словами, Україна стала прикладом для світу, як суспільство може чинити опір значно сильнішому агресору, зберігаючи при цьому внутрішню згуртованість і демократичні цінності. У ході розмови було

детально окреслено напрями канадської допомоги Україні. Вона охоплює військову підготовку та інструктаж у межах місії Operation UNIFIER, яка вже протягом кількох років допомагає зміцнювати оборонні спроможності України.

Окрему увагу приділено підтримці енергетичної безпеки, що є критично важливою в умовах постійних атак на українську інфраструктуру. Також Канада продовжує інвестувати у гуманітарне розмінування територій, що дозволяє поступово повертати до життя деокуповані регіони та забезпечувати безпеку цивільного населення.

Рандіп Сарай наголосив, що жодна статистика не здатна передати повної картини війни. Він поділився особистими враженнями від зустрічей з українцями під час візиту, зокрема з тими, хто повернувся з російського полону. Ці розмови, за його словами, стали одним із найемоційніших

моментів поїздки та ще раз підкреслили масштаб людських страждань, спричинених війною.

Попри складні враження, канадський посадовець передав чіткий меседж: підтримка України з боку Канади залишається незмінною. Вона ґрунтується не лише на політичних рішеннях, а й на глибокій солідарності канадського суспільства з українцями. Розмова також підкреслила, що співпраця між Україною та Канадою має стратегічний і довгостроковий характер. Вона охоплює військову, гуманітарну та інституційну підтримку, спрямовану на відновлення країни.

Як зазначив Сарай, Україна сьогодні є не лише державою, що чинить опір агресії, а й символом незламності, гідності та сили суспільства, яке продовжує боротися за своє майбутнє та місце в демократичному світі.

Оспп Гнатик

УКРАЇНСЬКО-КАНАДСЬКИЙ ДОСЛІДЧО-ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР: НОВЕ КЕРІВНИЦТВО, ГРУНТОВНІ ЗВІТИ ТА СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО

Ірина Ревуцька, чинна президентка організації.

Наталка Мисакович, архівістка.

Роман Ващук, новообраний голова ради директорів.

Роман Степчук, скарбник.

28 березня 2026 року Українсько-Канадський Дослідчо-Документаційний Центр (УКДДЦ) провів свої річні загальні збори, які стали важливою нагодою підсумувати надзвичайно плідний рік, відзначити досягнення організації та окреслити амбітний курс на майбутнє. У центрі уваги були звіти про діяльність, стан архівної роботи, стратегічні виклики, а також вибори нової розширеної Ради директорів.

Серед важливих рішень, ухвалених під час зборів, було затвердження нового складу Ради директорів і вибори нового голови Дирекції Центру. Після звіту номінаційного комітету, який представив Богдан Онишук, члени організації підтримали новий склад Ради директорів, а головою було обрано Романа Ващука. Його обрання знаменує початок нового етапу в розвитку УКДДЦ та етапу, що поєднує повагу до напрацьованої спадщини з модерним стратегічним баченням.

Підсумки року: збереження минулого для майбутніх поколінь

Зі змістовним і водночас дуже особистим звітом виступила президентка, яка завершила свою каденцію, Ірина Ревуцька. У своєму звіті вона підкреслила, що протягом багатьох років УКДДЦ послідовно реалізує свою місію, а саме «зберігати минуле для майбутніх поколінь». У 2025 році ця місія втілювалася через розвиток усноісторичних проєктів, створення виставок, проведення вебінарів і публічних лекцій, впорядкування архівів, видання книжок та дослідницьких матеріалів. Центр і надалі залишається надійним джерелом оригінальних матеріалів для науковців, студентів, документалістів, журналістів, вчителів та всіх, хто досліджує історію Голодомору-геноциду, чи Україну в Другій Світовій Війні, та історію українців Канади. Особливо було наголошено на тому, що усноісторичні проєкти УКДДЦ уже стали зразком для академічних досліджень і використовуються в університетських програмах та докторських працях. Окремо пролунали щирі слова

подяки на адресу членів Ради, виконавчого комітету, працівників, архівістів та волонтерів, чия відданість зробила можливими успіхи не лише 2025 року, а й попередніх років.

Архівний комітет це серце організації, тому важливе місце на зборах посів звіт цього комітету, який представила архівістка УКДДЦ Наталка Мисакович. Звіт яскраво продемонстрував, що саме архівна праця залишається основою діяльності Центру. Йдеться не лише про збереження документів, світлин і відеоматеріалів, а про фіксацію живої пам'яті поколінь українців у Канаді та світі.

Серед прикладів діяльності Архівного комітету у 2025 році варто відзначити участь у міжнародних конференціях, зокрема у Конгресі Українського Канадського Конгресу (КУК) та конференції Консорціуму української спадщини Північної Америки та організацію та проведення наукових і публічних заходів, серед яких лекція «За залізною завісою: створення моди в радянській Україні», презентація книги «Жінки Равенсбрюка: голоси в'язнів», а також низка доповідей, присвячених історії Голодомору та української діаспори. Також проводилася активна підтримка дослідників з Канади, України, США та Європи, які працювали з архівними фондами Центру. Поповнення архівних колекцій цінними матеріалами, зокрема архівом д-ра Олександри Копач, документами Української медичної асоціації, особистими фондами та родинними архівами та продовження масштабних проєктів усної історії, таких як «Усна історія українців Канади», «Українці за вибором», а також запис свідчень про російське вторгнення в Україну 2022 року. Під час року проводилося оцифрування відео-колекцій, зокрема архіву фільмів студії «Канукр Фільм», та впорядкування історичних матеріалів для онлайн-доступу. Члени архівного комітету продовжували роботу над унікальними документальними збірками, включно з транскрипцією листів свідків Голодомору (проєкт «Листи Маняка») та створенням виставок, таких як «Мої Ді-Пі Спомини» та «Україна в руїнах»,

що поєднують історичні джерела з сучасним осмисленням подій.

Виклики простору та стратегічної стійкості

Серед важливих тем загальних зборів було питання майбутнього розміщення Центру у зв'язку із запланованою реконструкцією будівлі Інституту Св. Володимира за адресою 620 Spadina Avenue, де УКДДЦ розташований уже багато десятиліть. Було підкреслено необхідність ухвалити своєчасне рішення щодо тимчасового переміщення архівів та операційної діяльності, а також визначити, чи залишатиметься Центр у цій історично важливій локації після завершення реконструкції. Члени організації також обговорили перспективи участі в пілотному проєкті «Temerty Sustainability Program» при Шевченківській фундації, який спрямований на підтримку довготривалої стійкості українських культурних та спадщинних інституцій. Для цього важливим кроком стане оновлення стратегічного плану УКДДЦ.

Окрему увагу під час зборів приділили міжнародним партнерствам та збереженню історичної пам'яті. Тривала співпраця з Національним музеєм Голодомору-геноциду у Києві й надалі приносить вагомий результат. Документальний фільм Жнива розпачу (Harvest of Despair) залишається частиною музейної експозиції, а нещодавно відреставровані свідчення очевидців Голодомору 1985 року отримали нове цифрове життя та стали доступними для дослідників і педагогів. Ці проєкти вкотре підтверджують, що УКДДЦ не просто зберігає документи, він зберігає голоси, людські долі та історичну правду.

Нова Рада директорів і стратегічне бачення Романа Ващука

Одним із важливих моментів загальних зборів стало обрання Романа Ващука, головою Дирекції Українсько-Канадського Дослідчо-Документаційного Центру. У своєму виступі він подякував попередньому керівництву за багаторічну працю та окреслив цікаві й далекоглядні іні-

ціативи розвитку, які мають визначити новий етап діяльності Центру.

Серед ключових напрямів, окреслених новим головою, це оновлення роботи Ради директорів та залучення нових членів через стратегічне планування навесні 2026 року, а також професіоналізація архівної діяльності шляхом залучення фахового архівіста при одночасному збереженні сильної волонтерської бази. Важливим пріоритетом стане посилення управлінських та операційних механізмів відповідно до вимог грантодавців і донорів, прискорення цифровізації фондів і створення сучасної, гнучкої веб-платформи для ширшого доступу до матеріалів.

Окрему увагу буде приділено розвитку УКДДЦ як національного центру досконалості, здатного підтримувати інші архівні установи Канади, а також поглибленню співпраці з музеями України, зокрема у сфері збереження пам'яті про Голодомор та Другу світову війну. Нове бачення також передбачає розвиток наративів на основі архівних матеріалів через подкасти та YouTube, активну співпрацю з молодими дослідниками магістерського та аспірантського рівня (MA та PhD), а також посилення зв'язків із генеалогічною спільнотою українців Канади. Це бачення поєднує в собі сучасні технології, міжпоколіннєву взаємодію та національний масштаб.

Річні загальні збори 2026 року засвідчили, що УКДДЦ вступає в новий, надзвичайно важливий етап свого розвитку. Маючи потужний архівний фундамент, міжнародні партнерства, визнання в академічному світі та нове стратегічне бачення, Центр готовий не лише зберігати минуле, а й формувати майбутнє українсько-канадської історичної пам'яті. Збори завершилися атмосферою вдячності, спадкоємності та оптимізму. Для інституції, покликаної берегти історію, це справді початок нового важливого розділу її власної історії.

Надя Герелюк

Фото: Уляна Плавуцук
Підзамицька

РЕФОРМА ОСВІТИ В ТОРОНТО: ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ЧАСУ ЧИ КРОК У НЕВІДОМЕ

Станом на четвер, 26 березня, Католицька Шкільна Рада Округу Торонто (Toronto Catholic District School Board) ухвалила рішення про скорочення своєї програми вивчення іноземних мов, International Languages Elementary (ILE), у зв'язку зі зменшенням її фінансування. Про скорочення витрат повідомив спеціально призначений наглядач Торонтської католицької окружної шкільної ради (TCDSB) Френк Бенедетто в опублікованому односторінковому листі щодо бюджетних рішень на 2026–2027 навчальний рік. За даними офіційного сайту TCDSB, причиною таких змін є прогнозований дефіцит бюджету шкільної ради у розмірі 39 мільйонів доларів. Саме цей дефіцит намагаються компенсувати шляхом скорочувальних заходів. Очікується, що внаслідок даної реформи свої робочі місця втратять 77 викладачів. Зміни в українських цілоденних школах торкнуться понад десятків вчителів.

Програма, яка вже понад п'ятдесят років допомагає пізнавати світ учням TCDSB, тепер через це рішення опинилася під загрозою закриття. Програма пропонувала курси української, іспанської, мандаринської, італійської, португальської та багатьох інших. Завдяки програмі учні в Торонто, зокрема з діаспорних громад, малу змогу вивчати третю мову. Провінція має на меті альтернативу: замість повної відмови від програми — перенести курси на суботу. Та все ж батьки обурені такими змінами. Вони певні, що освітня система підвела своїх громадян: замість належного фінансування, їхніх дітей тепер

Школа кардинала Йосифа Сліпого.

обмежили у пізнанні свого коріння та національної ідентичності. У ширшій перспективі це може становити певний ризик для збереження унікального мультикультурного характеру Канади.

На тлі загального невдоволення розгорнулися суперечки, зокрема і навколо української громади. У своїх соціальних мережах міністерка інфраструктури Кінга Сурма повідомила про те, що в рамках даної реформи для трьох українських шкіл буде зроблено виняток, і мовні курси будуть проходити за звичним розкладом. До цього списку увійшли школа Св. Дмитрія, Католицька школа імені Йосифа Кардинала Сліпого та Українська Католицька Школа Св. Йосафата. Міністр освіти Пол Каландра пояснив це рішення тим, що багато молоді втекло з України через російську війну, тому україномовна комунікація в школах потрібна як ніколи.

У відповідь на заяву Сурми Toronto Star нещодавно опублікувала неозначену статтю, в якій деякі канадські політики виказали невдово-

лення з приводу такого винятку для українців.

Зокрема, провінційна депутатка від округу Оттава-Вест-Непін та освітній критик від партії NDP, Чандра Пасма, розкритикувала цю постанову. Незважаючи на війну в Україні, вона заявила, що не бачить різниці між українськими та іншими новоприбулими до Торонто, тому не згодна з таким рішенням. Хибно зауважуючи, що тепер мовні курси у цих закладах будуть викладатись місцевими українськими священниками (оскільки українські церкви їх частково фінансуватимуть), вона наголосила на непрофесійності такого підходу до навчання. Проте це лише погана поінформованість, насправді ж курси викладатимуть кваліфіковані вчителі, а церкви лише взяли на себе деякі витрати, щоб сплатити утримання частини викладачів, на яких не висплатили коштів TCDSB. Чандра Пасма розкритикувала і сам факт залучення церкви до фінансування програми, мовляв, освіта має забезпечуватись виключно державою.

Всупереч словам Чандри, варто зазначити: участь церкви тут має міцну історичну тяглість. Оскільки всі три школи належать до католицького обряду візантійської традиції, а не римсько-католицького, учні беруть участь у богослужіннях і повинні розуміти відповідні традиції. Не одне десятиліття, церква була ядром української культури та традицій у діаспорі Канади, тому вкотре українські церкви перейняли частину відповідальності за мовну просвітницьку діяльність, щоб підтримати своїх парафіян. Бо знають,

як важливо звертатися рідною мовою не лише до близьких, а й до Бога. І якщо молоде покоління не розумітиме своїх молитов і не буде кому правити службу українською, ослабне ціла громада.

Щодо запропонованої альтернативи викладання мовних курсів у суботу, слід зазначити, що це не є новою практикою, оскільки в Торонто вже діє щонайменше шість українських суботніх шкіл. Тому те, що для місцевого уряду виглядає як новітня альтернатива, для української діаспори уже давно є усталеною освітньою системою. Каландра запевняє, що мовні курси в усіх навчальних закладах, які під виняток не потрапили, будуть фінансуватися виключно з держави і нічим не поступатимуться попереднім.

Реформа TCDSB виводить на поверхню глибше питання, ніж лише бюджетні скорочення чи організаційні зміни в системі освіти. Вона ставить під сумнів баланс між фінансовою ефективністю та збереженням культурної і мовної різноманітності, яка протягом десятиліть була однією з основ освітньої моделі в Торонто. Для української громади, як і для багатьох інших діаспор, ці зміни є нагадуванням про крихкість здобутого простору для збереження мови, традиції та ідентичності. Чи стане ця реформа кроком до модернізації, чи, навпаки, призведе до поступового звуження мультикультурного освітнього середовища, покаже час. Однак уже зараз очевидно, що її наслідки виходять далеко за межі класної кімнати.

Олександра Чорна

БЕЗКОШТОВНИЙ ОНЛАЙН-КУРС ПРО ГОЛОДОМОР ДОСТУПНИЙ НА ПЛАТФОРМІ COURSERA

Науково-дослідний та освітній центр вивчення Голодомору (HREC) при Канадському Інституті Українських Студій (КІУС), Університет Альберти, запустив безкоштовний онлайн-курс «Голод як геноцид: Голодомор в Україні» на платформі Coursera.

Курс складається з 13 модулів і пропонує дослідникам, студентам та широкій публіці важливий ресурс для вивчення одного з найтрагічніших і водночас недостатньо досліджених епізодів масового насильства ХХ століття. Його запуск відбувся напередодні квітня, адже квітень офіційно відзначається як місяць усвідомлення геноциду, вшанування пам'яті жертв, та запобігання масових злочинів у майбутньому. Курс є безкоштовним і доступним для слухачів у всьому світі, а студенти Університету Альберти можуть проходити його для академічного кредиту.

«Цей курс не міг би з'явитися навіть десять років тому. HREC об'єднав нові дослідження та міжнародну мережу вчених, щоб у захопливому

Модуль 2 курсу «Голод як геноцид: Голодомор в Україні» – історикня д-р Ольга Андрієвська розглядає, як голод трансформувався на штучно створений політичний інструмент для вбивства.

онлайн-форматі дослідити Голодомор у всіх його аспектах», — зазначає Френк Сисин, професор Університету Альберти та директор Центру Петра Яцика, Канадський інститут українських студій.

Курс охоплює теми геноциду, іс-

торії СРСР, колоніальної теорії та дослідження пам'яті, розглядаючи Голодомор у контексті імперії, державної влади та контролю інформації. Він інтегрує нові дослідження, архівні документи, свідчення очевидців та фотографії, показуючи зруйновану

культурну відроджувальну діяльність України, міжнародну реакцію та довгострокові глобальні наслідки Голодомору. Особлива увага приділяється сучасним викликам дезінформації та заперечення, демонструючи важливість освіти з питань геноциду сьогодні.

«Курс доступний, інтелектуально насичений, компактний, динамічний і добре структурований, перетворюючи складні дослідження на 13 логічно пов'язаних уроків. Це найкраще, що я бачив у цьому жанрі», — додає Норман Наймарк, професор Східноєвропейських студій Стенфордського університету та старший науковий співробітник Інституту Гувера.

Запуск курсу відбувся у ювілейний рік - 50-річчя Канадського Інституту Українських Студій, заснованого в 1976 році в Університеті Альберти.

Курс став можливим завдяки щедрій підтримці родини Гелен та Пола Башуцьких та Фондацією Темертеів (Temerty Foundation).

Надя Герелюк

ПРОДАВАЛИ ЯК «НЕВІДОМОГО МАЙСТРА»:

КОЛЕКЦІОНЕР ПРИВІЗ ДО ПЕРЕЯСЛАВА ОРИГІНАЛ КАРТИНИ ШЕВЧЕНКА, ВИКУПЛЕНИЙ НА АУКЦІОНІ В ЛОНДОНІ

Федір Зернецький.

«Михайлівський Золотоверхий монастир у Києві.

Сергій Гальченко.

У п'ятницю, 3 квітня, культурне життя Переяслава відзначилося подією справді загальнонаціонального масштабу. У Музеї Заповіту Тараса Шевченка (колишньому будинку лікаря Козачковського, де гостював і творив Кобзар) презентували оригінальний мистецький твір Тараса Григоровича – акварель «Михайлівський Золотоверхий монастир у Києві», повідомляє Proslav.

Шедевр, який тривалий час вважався втраченим, повернувся в Україну завдяки відомому київському антиквару, архітектору та власнику аукціонного дому «Епоха» Федору Зернецькому. Аби на власні очі побачити роботу, створену рукою генія, у музеї зібралася інтелігенція міста, митці, діячі культури та представники бізнесу.

Віднайдений шедевр

Вишукана акварель із зображенням архітектурного ансамблю Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря має надзвичайно складну долю. Дослідники малярської спадщини Шевченка знали про неї переважно за чорно-білими репродукціями, а дехто взагалі пов'язував її з іменем художника Михайла Сажина. Аж поки картина не «виринула» на торгах у Лондоні.

Те, що оригінал приїхав до Переяслава – безпрецедентна подія. В.о. генерального директора НІЕЗ «Переяслав» Марина Навальна розповіла, як ця презентація стала можливою:

«Ми сконтактували з шевченкознавцем Сергієм Гальченком та безпосередньо з колекціонером, і вони миттєво відгукнулися. Для державних музеїв, особливо в період війни, організувати виставку з фондів іншого держзакладу – це дуже складна паперова історія: потрібні дозволи міністерства, страхування... А в цьому випадку приватний колекціонер сам турбується про збереження, сам транспортує власним коштом. Від ідеї до реалізації минуло буквально два тижні! Ми безмежно вдячні йому за цю можливість. Ветерани музейної справи підтверджують: презентація оригіналу кар-

тини Шевченка у нас відбувається вперше».

Марина Навальна також наголосила на важливому юридичному та моральному аспекті: попри те, що акварель перебуває у приватній власності, вона є офіційним національним надбанням і назавжди залишиться в Україні.

Марина Навальна.

«Невідомий майстер» на Sotheby's

Презентуючи картину, Федір Зернецький розповів, як саме став її власником. У листопаді 2018 року він, маючи «золоту картку» та величезний досвід торгів на лондонському аукціоні Sotheby's, отримав несподіваний дзвінок від друзів.

«Я сидів у ресторані, коли мені зателефонували з Лондона і спитали, чи не хочу я щось подивитися на торгах. Часи були важкі, я вагався, але відкрив надіслані лоти. І бачу лот №14. Підпис: «Невідомий майстер, європейська школа, вид Києва». Я збільшую зображення на телефоні – і мій погляд падає на маленького козачка. А я ж знаю, що це фірмова «фішка» Шевченка, він саме так їх зображував!» – ділиться емоціями колекціонер.

Федір Аркадійович одразу надіслав фото головній зберігачці фондів Національного музею Тараса Шевченка Юлії Шиленко. Її реакція була безапеляційною: «Це точно Шевченко! Можна я розкажу колегам?». «Мовчи, торги завтра!» – відповів антиквар.

Стартова ціна лота становила 4,5 тисячі фунтів стерлінгів. Під час за-

пеклих торгів ставки стрімко зростали: 5 тисяч, 6 тисяч, понад 6,5... Зрештою, фінальна ставка зіграла на користь України. За словами Зернецького, це був перший у світі випадок офіційного продажу картини Шевченка з міжнародного аукціону.

Складна техніка та ізотопний аналіз: як доводили авторство

Федір Зернецький походить із родини архітекторів та митців. Його батько, відомий художник Аркадій Зернецький, викладав акварельний живопис. Хоча він помер від раку, коли сину було лише 8 місяців, Федір перейняв цей талант, здобув фах магістра живопису і тонко розуміє природу акварелі.

Демонструючи картину переяславцям, власник розкрив технічні секрети Кобзаря:

«Акварель – найважлива техніка. Її, на відміну від олій чи пастелі, неможливо виправити. Небо і захід сонця тут написані «по-мокрому», коли фарба розпливається по вологому паперу, формуючи хмари. А от деталі та будівлі намальовані «по-сухому». Архітектурна школа Петербурзької академії тут відчувається неймовірно. Ця кропінка робота створювалася не один місяць. Зверніть увагу: вона написана на дорогому англійському папері, який тоді коштував дорожче за полотно, і його видавали Шевченку виключно для фінальних робіт, а не ескізів».

Попри очевидні ознаки, повернення картини в Україну супроводжувалося скепсисом деяких столичних експертів. Аби зняти всі питання, Федір Зернецький власним коштом ініціював експертизу в сучасній лабораторії ArtLab. Фахівці використовували ізотопи для виявлення пігментів фарб, аналізували старіння паперу і навіть склад чорнила. Комплексний фізико-хімічний аналіз беззаперечно підтвердив: це 40-ві роки XIX століття, а автор – Тарас Шевченко.

Зернецький із трепетом згадує момент, коли картину вперше побачив покійний нині академік Олександр Федорук:

«Він сів, узяв лупу, повільно провів

нею по картині, видихнув і сказав: «Федір Аркадійович, я вдячний вам за те, що ви дозволили мені доторкнутися до витвору нашого видатного Кобзаря»».

Захист першоджерел та спогади про Сікорського

Велику роль в організації виставки відіграв Сергій Гальченко – заступник директора з наукової діяльності Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Людина, яка понад 55 років працює з першоджерелами і видала понад 100 томів української класики (з них половина – спадщина Шевченка).

У своєму виступі науковець різко засудив тих, хто сьогодні спотворює твори генія:

«Я маю щастя працювати з оригіналами. Минулого року я подарував переяславському заповіднику нове видання «Кобзаря» – воно повністю звірене з рукописами. Бо зараз друкують і фабрикують усе, що загодно. Є такі діячі, яких я називаю «шевченкоїдами» – вони редагують Шевченка, виправляють слова, самовільно змінюють заголовки».

Приїзд до Переяслава викликав у Сергія Анастасійовича глибокі спогади. Він пригадав грудень 2000 року, коли приїхав сюди на ювілей написання «Заповіту» і записував інтерв'ю з легендарним творцем переяславських музеїв Михайлом Сікорським.

«У нас відбулася прекрасна розмова. Я тоді подарував йому альбому з малюнками переяславських храмів. А він повів нас показувати Музей просто неба і, вказуючи на Андрушівську церкву, розповідав: «Оце все ми виймали просто з води...». Тому для мене Переяслав – це і спогади про Сікорського, і ті самі храми з малюнків Шевченка», – підсумував Сергій Гальченко.

На завершення презентації всі присутні змогли зблизька роздивитися віднайдений шедевр. У стінах, які пам'ятають кроки самого Тараса, ця подія була немов духовне повернення генія на переяславську землю.

Ірина Мадісон
Текст і фото «Proslav»

ПОСОЛ УКРАЇНИ В КАНАДІ АНДРІЙ ПЛАХОТНЮК ЗУСТРІВСЯ З ПРЕМ'ЄРОМ ОНТАРІО ДАГОМ ФОРДОМ

Українська делегація під час зустрічі з представниками уряду Онтаріо.

Андрій Плахотнюк, Посол України в Канаді, вручає подарунок прем'єр-міністру Онтаріо Дагу Форду.

Даг Форд вручає подарунок Андрію Плахотнюку, Послу України в Канаді.

26 березня посол України в Канаді, Андрій Плахотнюк, мав почесну нагоду зустрітися з Прем'єром Онтаріо, Дагом Фордом.

У ході зустрічі пан Плахотнюк висловив щире подяку за незмінну та вагомий підтримку Онтаріо у цей складний для України час, зокрема за гостинність до українців, переміщених через війну, та за надання практичної допомоги, що зміцнює стійкість нашої країни.

Сторони обговорили можливості для подальшого поглиблення співпраці між Україною та Онтаріо. Особливу увагу було приділено енергетичному сектору, зокрема відновленню пошкодженої російськими атаками інфраструктури та модернізації систем у умовах воєнного

часу. Також обговорювалася роль компаній із Онтаріо у процесах відбудови України та розвиток міцних регіональних партнерств, що приносять конкретні результати як для відновлення України, так і для довгострокових економічних зв'язків.

На зустрічі також відбувся обмін символічних подарунків: Андрій Плахотнюк вручив Дагу Форду традиційну булаву, а Прем'єр Онтаріо подарував послу Плахотнюку офіційну гокейну форму Торонто Мейпл Ліфс (Toronto Maple Leafs) із власним ім'ям.

Посол України подякував Прем'єру Форду та уряду Онтаріо за постійну підтримку та активну співпрацю з Україною.

Надя Герелюк

ОНТАРІО СКОРОЧУЄ ПІДГОТОВКУ ВЧИТЕЛІВ ДО ОДНОГО РОКУ

Уряд Онтаріо оголосив про масштабну реформу педагогічної освіти, яка передбачає скорочення навчання вчителів у педагогічних коледжах з двох років до одного. Про це заявили міністр вищої освіти Нолан Квінн та міністр освіти Пол Калара на пресконференції в Оквіллі.

Згідно з планом, нинішні чотири-семестрові програми будуть скорочені до 12 місяців. Водночас уряд пропонує запровадити мінімальну тривалість педагогічної практики, щоб посилити компонент реального навчання в класі.

Міністр Нолан Квінн заявив, що зміни мають пришвидшити підготовку нових кадрів: «Ця зміна дозволить швидше вивести майбутніх учителів у класи, започаткувавши повноцінну кар'єру та допомагаючи громадам Онтаріо задовольнити їхні потреби». Він також додав, що уряд розглядає нові шляхи доступу до професії: «Ми знаємо, що існують талановиті та мотивовані люди з релевантним досвідом, які могли б стати

кращими вчителями, наприклад, ті, хто має досвід у сфері ранньої освіти».

Міністр освіти Пол Калара наголосив на важливості довшої практики в класі: «Ми чули, що цього просто недостатньо. Мета - зробити одну з найдовших практик у країні, і це, на мою думку, дасть кращі результати для студентів». Нині Онтаріо має одну з найкоротших педагогічних практик у Канаді - 80 днів. Раніше Педагогічна федерація Онтаріо закликала до моделі з трьома послідовними семестрами та щонайменше 100 днями практики.

Попри заявлену мету подолати дефіцит учителів, критики застерігають, що скорочення навчання може не вирішити глибших проблем системи, зокрема вигорання педагогів та труднощів із утриманням кадрів у школах. Законодавчі зміни, які також охоплюватимуть управління шкільними радами та діяльність опікунів, мають бути внесені до парламенту вже в середині квітня.

Михайло Гуцман

Український Дім для Сеньйорів ім. свв. Петра і Павла

Дирекція, працівники і мешканці Українського Дому для Сеньйорів ім. свв. Петра і Павла Складають Вам і Вашим родинам щирі побажання Веселих Свят і Смачної Пасочки!

Радісно вітаємо українську громаду зі світлим празником Воскресіння Ісуса Христа

**Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!**

**Sts. Peter and Paul Seniors' Residence 221 Milner Avenue
Toronto ON 416.291.3900 www.sppresidence.com**

ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ «УКРАЇНІКА»
влаштує науково-популярну доповідь на тему:

КОЛІРНИЙ ДЕКОР МАЗЕПИНОГО ПАЛАЦУ В БАТУРИНІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ПАРАЛЕЛІ
(з прозірками)

Доповідь виголосить історик-археолог, науковий працівник КІУС та виконавчий директор Батуринського українсько-канадського археологічного проєкту

д-р Володимир Мезенцев (Ph.D.)

Доповідь відбудеться у Westminster Room, Old Mill Toronto (21 Old Mill Rd.) в п'ятницю, 24 квітня 2026 р. о годині 7 увечері.

Інформація: (416) 516-8223
Вступ за добровільними датками

ORGANIZED BY UKRAINICA RESEARCH INSTITUTE **UKRAINICA** SPONSORS:

ПЕРЕМИР'Я НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ, НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ СВІТУ ТА РОЛЬ УКРАЇНИ

Світ переживає черговий період нестабільності, а події на Близькому Сході дедалі сильніше впливають на міжнародну безпеку, економіку та хід війни Росії проти України. Оголошене перемир'я між сторонами стало важливим кроком до зниження напруги, однак його наслідки залишаються невизначеними.

Початок перемир'я на Близькому Сході став важливою подією, яку багато спостерігачів сприйняли як вимушений компроміс. Тривалі бойові дії, що охопили Іран, Ізраїль і Сполучені Штати, спричинили серйозний тиск на глобальні ринки та підвищили ризики масштабнішого конфлікту.

Одним із ключових чинників ескалації стало часткове блокування Ормузької протоки — стратегічно важливого маршруту, через який проходить близько п'ятої частини світового експорту нафти. Саме ця блокада стала одним із найефективніших інструментів тиску на міжнародну спільноту, оскільки загрожувала стабільності світової економіки.

Зростання цін на нафту відчували практично всі країни, включно з Україною та державами Європи. Подорожчання енергоносіїв автоматично призвело до збільшення вартості транспорту, виробництва та логістики.

Оголошене перемир'я дало

змогу дещо знизити напругу на ринку, однак експерти наголошують, що повне відновлення стабільності потребуватиме часу, адже інфраструктура в регіоні зазнала значних пошкоджень.

Чи досягли США поставлених цілей

Серйозні політичні виклики постали перед керівництвом Сполучених Штатів. Початкові цілі військової кампанії, які передбачали зміну політичного режиму в Ірані та повне припинення розвитку його ядерної програми, не були досягнуті повністю.

Попри значні втрати серед військового керівництва Ірану та удари по стратегічних об'єктах, державна система країни не зазнала краху. Навпаки, існує ймовірність, що конфлікт лише зміцнить радикальні сили всередині країни та підштовхне її до подальшого розвитку оборонних програм.

Внутрішньополітичні наслідки для США також можуть бути значними. З огляду на майбутні вибори до Конгресу, будь-які військові рішення можуть стати предметом політичних дискусій та критики.

Економічні наслідки для світу

Пошкодження нафтогазової інфраструктури країн Перської затоки може мати довготривалі наслідки для

світових поставок. Це означає, що економічний тиск на багато країн зберігатиметься ще тривалий час.

Для України та європейських держав це особливо важливо, оскільки стабільність енергетичних ринків безпосередньо впливає на фінансову стійкість економік та оборонні витрати.

Український досвід стає затребуваним

Однією з несподіваних особливостей конфлікту стало активне використання безпілотників, що створило серйозні труднощі для систем протиповітряної оборони багатьох держав.

Саме тут Україна опинилася в центрі уваги міжнародної спільноти. Досвід, отриманий під час протидії російським атакам, зробив українських фахівців одними з найкомпетентніших у світі у сфері використання та нейтралізації дронів.

Інтерес до українських технологій може стати важливим фактором для розвитку міжнародної співпраці. У перспективі це може відкрити нові економічні можливості та зміцнити позиції України на глобальному ринку оборонних технологій.

Водночас експерти наголошують на важливості розвитку власного виробництва та збільшення обсягів технологічних інновацій.

Для Росії конфлікт на

Близькому Сході має суперечливі наслідки. З одного боку, він послаблює її союзника — Іран, що може зменшити постачання озброєнь до Росії.

З іншого боку, зростання цін на нафту сприяє збільшенню доходів російського бюджету. Це частково компенсує економічні втрати, спричинені санкціями та витратами на війну проти України.

Водночас важливим фактором залишається інформаційний аспект. Зменшення уваги міжнародних медіа до війни в Україні може працювати на користь Кремля, дозволяючи йому вести бойові дії з меншим зовнішнім тиском.

Саме тому Україна продовжує активно діяти у напрямку послаблення економічного потенціалу Росії, зокрема через удари по стратегічній інфраструктурі.

Світ у стані постійної напруги

Останні події демонструють, що світ входить у період тривалої нестабільності. Навіть короточасні конфлікти можуть мати масштабні наслідки для економіки та безпеки.

Перемир'я на Близькому Сході, хоча й важливе, не гарантує остаточного завершення протистояння. Багато залежить від здатності сторін до переговорів та готовності

міжнародної спільноти підтримувати стабільність.

Для України ці процеси мають подвійне значення. З одного боку — це нові ризики, з іншого — можливість зміцнити свої позиції як держави, що має унікальний військовий і технологічний досвід.

Переговори між Іраном і США в Ісламабаді не дали відчутного результату, і однією з причин називають суттєвий дисбаланс у професійній та інституційній підготовці делегацій. З іранського боку до складу входили високопосадовці з академічними ступенями та значним досвідом державного управління: спікер парламенту доктор Галібаф, міністр закордонних справ доктор Арагчі, секретар Вищої ради оборони доктор Ахмадіан та голова Центрального банку доктор Хемматі. Натомість американську делегацію представляли політичні фігури без спеціалізованого технічного чи дипломатичного досвіду у сфері ядерних переговорів, зокрема Джей Ді Венс, Стів Віткофф і Джаред Кушнер. Такий розрив у рівні експертизи та інституційної підготовки, за оцінками спостерігачів, суттєво ускладнив змістовний діалог щодо складних і технічно чутливих питань ядерної програми, що й могло вплинути на обмежені результати зустрічі.

Михайло Гуцман

ТРАМП ПРОТИ ПАПИ: ВІЙНА СЛІВ МІЖ БІЛИМ ДОМОМ І ВАТИКАНОМ ЧЕРЕЗ ІРАН

Напруженість між президентом США Дональдом Трампом і Папою Римським Левом XIV загострилася після серії публічних заяв понтифіка щодо війни США з Іраном. Папа, перший американець на Святому Престолі (Роберт Френсіс Прево), став одним із найпомітніших критиків конфлікту, засуджуючи як саму війну, так і її політичне й моральне обґрунтування.

У своїх останніх зверненнях Лев XIV різко розкритикував «поклоніння грошам і смертним», а також «абсурдне й нелюдське насильство», яке, за його словами, дестабілізує Близький Схід. Під час великодньої проповіді він наголосив, що християнське послання було «спотворене прагненням до домінування, абсолютно чужим шляху Ісуса Христа». На Великдень понтифік закликав: «Відмовмося від усякого бажання конфлікту, домінування і влади та благаємо Господа дарувати мир світові, зруйнованому війнами».

Його позиція стала ще жорсткішою

після заяв американських посадовців, які, за повідомленнями, використовували релігійну риторику для виправдання війни. Зокрема, Папа застерігав від використання імені Ісуса у військових цілях, заявивши, що Христос «не чує молитви тих, хто веде війну, а відкидає їх».

Кульмінацією став різкий публічний виступ Дональда Трампа у соціальних мережах. Президент США назвав Папу «слабким у питаннях злочинності» та «жахливим для зовнішньої політики», а також звинуватив його у політичній упередженості. У дописі Трамп заявив:

«Якби я не був у Білому домі, Лев не був би у Ватикані».

Він також стверджував, що обрання понтифіка було політично мотивованим, адже той є американцем, а Ватикан нібито прагнув «краще впоратися з президентом Дональдом Дж. Трампом». Окремо президент заявив, що Папа «дуже лівий» і «під-

лаштовується під радикальних лівих», додавши пораду «зосередитися на тому, щоб бути великим Папою, а не політиком».

Після цього Трамп повторив свої звинувачення, заявивши журналістам, що понтифік «не справляється з роботою» і навіть припустив, що він «підтримує злочинність» та «ядерну зброю». Він також сказав, що більше симпатизує брату Папи, який підтримує рух MAGA, заявивши: «Він розуміє ситуацію».

Конфлікт посилюється на тлі війни з Іраном, яка вже спричинила різке міжнародне напруження. Папа Лев XIV також розкритикував погрози США щодо знищення іранської інфраструктури, назвавши їх «абсолютно неприйнятними» та такими, що суперечать міжнародному праву.

Цей обмін різкими заявами підкреслює глибший розрив між двома центрами впливу: моральною владою Ватикану та політичною силою Білого дому. Папа закликає до деес-

калації та миру, тоді як Трамп відповідає ескалацією риторики і персональними звинуваченнями.

Реакція всередині католицької спільноти США була змішаною, але частина духовенства відкрито стала на захист Папи. Президент Конференції католицьких єпископів США архієпископ Пол Коклі заявив:

«Папа Лев — не політичний суперник і не політик. Він — намісник Христа, який говорить від імені Євангелія».

Деякі священнослужителі назвали атаку президента «нестриманою» та «морально неприйнятною», підкреслюючи, що подібна риторика лише поглиблює суспільні розколи.

На цьому тлі конфлікт між Трампом і Папою виходить за межі особистої суперечки. Він дедалі більше символізує глобальне протистояння між політикою сили та моральною дипломатією, між національним інтересом і універсальними релігійними принципами.

Ганна Вінчарук

“UKRAINIAN MUSIC ON THE PRAIRIES: THE VINYL ERA” THE EXHIBIT BRINGS HISTORY TO LIFE AND CELEBRATES A PRAIRIE LEGACY

Vinyl records by D-Drifters 5 and Mickey and Bunny.

Bruce Yakoweshen and Larisa Sembaliuk Cheladyn.

The Ukrainian-Canadian community of Western Canada is about to experience a celebration of its vibrant musical heritage with the upcoming exhibit, “Ukrainian Music on the Prairies: The Vinyl Era,” at the Alberta Council for the Ukrainian Arts (ACUA) in Edmonton. This immersive exhibition will bring to life the rich sounds, stories, and rhythms that have shaped Ukrainian communities across the Canadian Prairies, from Alberta to Saskatchewan and Manitoba. *Homin Ukrainy* recently spoke with Dr. Brian Cherwick, renowned musician, ethnomusicologist, and founding member of the acclaimed ensemble Kubasonics, as well as Dr. Larisa Sembaliuk Cheladyn, former Kule Chair of Ukrainian Ethnography at the University of Alberta, distinguished visual artist and folklorist, about the inspiration, challenges, and enduring legacy of this remarkable project.

Designed as a modular, travelling exhibit, “Ukrainian Music on the Prairies: The Vinyl Era” showcases photographs of musicians, concert posters, vinyl record jackets, and instruments from accordions and violins to tsymbals (hammer dulcimer) as well as old microphones and record players. To enrich the experience, several QR codes will let visitors listen to historic recordings spanning decades, adding an auditory dimension to the visual display. As the exhibit moves from community to community, each location will bring its local flavour, own stories, personal collections, and historical artifacts, ensuring that every stop offers a unique and deeply personal encounter with the music that has shaped the Ukrainian-Canadian experience.

Inspiration Rooted in Community

For Brian and Larisa, the project grew from a lifetime of personal connection to Ukrainian music. Exposure to music from childhood at family gatherings, weddings, and community events filled with the vibrant sounds shaped their lives. Over decades, Brian collected vinyl records, concert posters, and memorabilia, drawing inspiration

for the exhibit from his experiences as a musician, academic interests and his family’s rich musical lineage. He recalls that his father had sixty cousins and a family band that performed at weddings, weaving music into the very fabric of family and community life. This was more than entertainment, it was the heartbeat of enduring cultural traditions. Brian’s uncle was the drummer for the D-Drifters-5, a Ukrainian-Canadian ensemble from Winnipeg active in the 1960s and beyond. The band adapted popular country and English hits into Ukrainian lyrics, performing in the “half-na-piv” style, and in 1965 even recorded VLP 3025: *The D-Drifters-5 Sing and Play Beatles Songs and Other Top English Hits in Ukrainian*.

Larisa shared that, although her family were not professional musicians, they contributed to the life of their community in other ways as caterers. She recalls working at 12-14 weddings a year and hearing Ukrainian music that filled the halls. After dinner, even the catering staff would take off their aprons and join in dancing, polkas and two-steps blending seamlessly with the melodies. Raised in the rich tradition of live Ukrainian music, has left them with both a lasting sense of nostalgia and a strong calling to ensure that the artistry of past generations continues to inspire today’s youth. Therefore, this exhibit is about honouring that creativity, about preserving these stories so they don’t fade.

Bruce Yakoweshen’s book *Remembering Our Many Ukrainian Bands and Musicians*, which documented 137 bands through 619 photographs, provided some photos; however, the organizers wanted to go even further, creating a more immersive experience. The exhibit’s broader curatorial vision was developed from Brian’s earlier museum exhibit on Ukrainian musical instruments at the Ukrainian Cultural Heritage Village in Alberta, as well as a presentation and musical performance for ACUA two years ago. Following that presentation, the leadership of the ACUA approached Brian and Larisa with the idea of developing this new exhibition, which now offers audiences

a deeper exploration of Ukrainian musical heritage. In putting this new exhibit together and conducting their research, they drew on materials from the Bohdan Medwidsky Ukrainian Folklore Archives at the University of Alberta, the Basilian Fathers Museum in Mundare, Alberta, the museum in St. Paul, Alberta, the Ukrainian Musicians Association, and personal collections from the Gargus, Hrycyk, Skubleny, and Wowk families. Because many early bands existed before the era of commercial LP records, personal photographs, record jackets, instruments, and family stories became invaluable pieces of the puzzle, bringing these musical legacies vividly to life.

Celebrating a Living Tradition

Curating an exhibit spanning the Prairies presented both challenges and joys. Larisa noted the difficulty in ensuring balanced representation from Alberta, Saskatchewan, and Manitoba, especially for a touring exhibit. Yet the rewards were profound, with every province offering local performances shaped by its own distinct musical styles, blending traditional polkas with modern influences, such as English-Ukrainian hybrid songs or Beatles adaptations.

The exhibit highlights a number of iconic recordings, including the opening theme of the long-running CFCW radio program, which featured the polka “Early Bird of Spring” (1955). Generations of Ukrainian Canadians grew up listening to beloved performers such as Mickey and Bunny, who became known for translating popular English-language hits into Ukrainian. Brian also noted that their Ukrainian version of Woody Guthrie’s “This Land Is Your Land” sold more than 60,000 copies, with proceeds helping to fund the production and recording of additional music. Many of these early recordings were created in remarkably modest settings, often at radio stations using a single microphone, and later in home recording studios. Popular radio hosts, Henry Smichura and Dan Chomlak, frequently invited Ukrainian bands to perform live on their programs, and

helped produce early recordings. While many of those radio programs are around the recording companies no longer exist, making the surviving records, memories, and artifacts all the more precious.

Larisa added that Columbia Music initially recorded Ukrainian-American music by Pavlo Humaniuk in the United States during the 1920s to promote the sale of their record players, often absorbing the cost of the recordings. This trend, Brian noted, did not reach Canada until the 1950s.

Stories That Transcend Time

Memorable anecdotes bring the exhibit to life. Brian recalls a conversation with an Indigenous woman from northern Alberta who shared that, as a child, she believed the word “music” referred to Ukrainian music, because it was the only kind she heard aside from traditional Indigenous music. Larisa reflects that in rural Alberta, music was not only a form of celebration, as it was also woven into the rhythms of daily life on farms and in homes, sustaining cultural identity across generations. Farmers would even install radios in their sheds to catch every note of the radio programs, ensuring that the music became part of their work, their family, and their community.

Both Brian and Larisa hope the exhibit will inspire visitors, especially the new wave of Ukrainians arriving in Canada. As Brian explains, “We want the visitors to see that Ukrainians in Canada didn’t sit still, they worked tirelessly to preserve their traditions, creating, innovating, and building networks to share their culture.” Larisa adds, “I hope that “Ukrainian Music on the Prairies: The Vinyl Era” instills a deep appreciation for live music and its central role in shaping Ukrainian-Canadian heritage, honouring the traditions brought from Western Ukraine.”

Co-presented by The Dmytruk Capital Fund at the Edmonton Community Foundation, Friends of the Ukrainian Folklore Centre, and the Alberta Council for the Ukrainian Arts, the exhibit will be unveiled on Saturday, April 25, with a special performance by Kubasonics, whose vibrant sound beautifully bridges tradition and contemporary expression. Following its closing on Saturday, May 23 “Ukrainian Music on the Prairies: The Vinyl Era” will be a travelling exhibit, inviting communities to share treasured artifacts and family memories from their own collections. Through photographs, instruments, and historic sound recordings, this exhibit honours the resilience, creativity, and enduring spirit of Ukrainian Canadians, celebrating a musical heritage that continues to resonate across generations and inspire the cultural landscape of Canada today.

Nadia Gereliouk

NIAGARA'S BENCHLAND WINERIES UNITE FOR UKRAINE: A WEEKEND OF WINE, FOOD, AND PHILANTHROPY

Over the weekend of March 28–29, four Ukrainian-owned Niagara Benchland wineries came together to support Ukraine through a celebration of wine, food, and culture. The Ukrainian Bench Tour featured Featherstone Estate Winery, Leaning Post Wines, Rosewood Estates, and Kacaba Vineyards, with proceeds supporting the Canada-Ukraine Foundation. As a fundraising professional at the BCU Foundation, this trip held a special meaning for me. Our organization recently partnered with the Canada-Ukraine Foundation to maximize humanitarian aid to Ukraine. On Saturday morning, my friends and I packed up our car and drove from Toronto to show our support for these incredible Ukrainian-Canadian businesses that are giving back to our homeland.

Our first stop was Featherstone Estate Winery, where co-owner Rayla Myhal was on-site warmly greeting guests. Rayla was instrumental in organizing this event and bringing the wineries together for this important cause. The tasting featured Featherstone's Four Feathers wine paired with exceptional varenyky crafted by Babci's Kitchen, who is joining the Featherstone team. The varenyky were truly the best I have ever tasted, featuring innovative flavors of ricotta, honey, and thyme. Guests could also admire a beautiful display of traditional wreaths from Bespoke Vinky, which my friends and I couldn't resist buying.

Andriy Bilyj, Emma Gullusci, Oksana Hrycyna, Roksoliana Luciw, and Andriy Luczka at Featherstone Winery.

Next, we visited Rosewood Estates. Their pairing featured Savor Night Moves, a Gamay served alongside patychky with kapusta, dill potatoes, and a sunflower sourdough bread with honey butter. The Roman family, owners of Rosewood, have been beekeepers for 90 years and beautifully incorporate that history into their brand. They have a history of generosity with the BCU Foundation as well, having donated mead and honey jars to our Resilient Hearts fundraiser in February, which featured chef Yevhen Klopotenko and journalist Caolan Robertson.

Our third stop brought us to Kacaba Vineyards. Founded in 1997 by Michael Kacaba, who is of Ukrainian descent, it

was wonderful to see the family and winery embrace their roots across generations. We enjoyed their Reserve Riesling paired with traditional holubtsi while taking in a beautiful live bandura performance.

Our final stop was at Leaning Post Wines, founded by Ilya and Nadia Senchuk. With Easter right around the corner, the food pairing was a deconstructed Ukrainian Easter basket, including handmade paska, eggs, beets with horseradish, and kovbasa. The Senchuk family decorated the establishment with embroidered rushnyky and traditional icons written by Nadia's mother. It was also an incredibly pleasant surprise to learn that they were donating funds to Project Soniashnyk, a

fund of the BCU Foundation focusing on children of Ukraine's Armed Forces and Fallen Defenders. Leaning Post was also a generous supporter of our Resilient Hearts fundraiser, supplying their Fifty Chardonnay and Cuvee Winona.

As the weekend came to a close, the Ukrainian Bench Tour became far more than a celebration of Niagara's renowned wines, it stood as a moving testament to how community, heritage, and generosity can come together in service of something greater. Each glass raised, each thoughtfully prepared dish, and each story shared carried with it a quiet but powerful message: even far from home, Ukrainians and their friends continue to nurture the roots of solidarity, resilience, and hope. In bringing together the beauty of Niagara's Benchlands with the enduring spirit of Ukraine, the four wineries reminded all who attended that philanthropy is most powerful when it is rooted in culture, memory, and love for one's people. Their collective effort not only supported vital humanitarian work, but also affirmed that the Ukrainian spirit continues to flourish, strong, generous, and unbreakable, wherever it is planted. If you would like to contribute to ongoing humanitarian aid to Ukraine, please visit www.bcufoundation.com/donate-today.

Roksoliana Luciw
Fundraising Operations
Coordinator at BCU Foundation

ONTARIO'S SHIFT TO CIVIC NEUTRALITY:

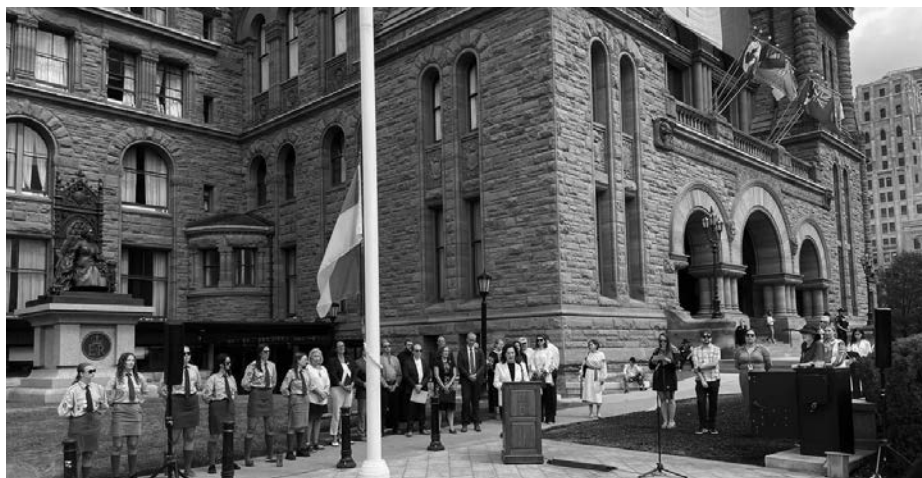
THE FUTURE OF FLAG RAISING CEREMONIES AND THE IMPACT ON THE UKRAINIAN DIASPORA

As of April 2026, both the City of Toronto and the City of Mississauga have formally voted to end the ceremonial raising of foreign national flags at their civic centres, marking a notable shift in municipal policy toward what officials describe as civic neutrality. While the Legislative Assembly of Ontario has not abolished the practice entirely, Speaker Hon. Donna Skelly has designated the Franco-Ontarian flag as a permanent fixture on the ceremonial flagpole at Queen's Park. Though framed as an effort to reduce division and depoliticize public space, these changes have had an impact on the Ukrainian-Canadian community, for whom such ceremonies have long represented public recognition, solidarity, and support.

For the Ukrainian diaspora, and particularly the League of Ukrainian Canadians, which has organized flag-raising ceremonies for 17 consecutive years to mark Independence Day, demonstrate solidarity, and raise awareness of Russia's ongoing war against Ukraine, this policy shift removes a long-standing and highly visible form of civic engagement.

The Policy

In March 2026, Toronto City Council voted to ban the raising of foreign national flags at City Hall and civic centres, effective December 1, 2026.

2025 Flag Raising Ceremony at Queen's Park.

Only Canadian, Ontario, Toronto, Indigenous, and professional sports team flags will be permitted, with previously scheduled ceremonies still honoured until the deadline. Mississauga introduced an even stricter policy at Celebration Square, effective April 1, 2026, limiting displays to Canadian flags and those of registered charities or non-profit organizations.

At Queen's Park, foreign national flags are also prohibited, with the exception of the Franco-Ontarian flag, which was granted permanent installation in late 2025. The policy changes have largely been justified by municipal leaders as a response to rising tensions linked to the Israel-Hamas war, with concerns that flag-raising ceremonies

can contribute to division and require increased security.

Consequences for Ukrainians

For years, the Ukrainian flag has served as a symbol of resilience across the Greater Toronto Area, including at Queen's Park. For many Ukrainians who fled war and resettled in Canada, flag-raising ceremonies were more than ceremonial gestures, they represented visible acknowledgment of their identity and ongoing struggle.

The removal of official flag-raising opportunities therefore reduces a key form of municipal recognition. This is particularly significant in maintaining public awareness of Russia's war against Ukraine. As a result, many community

members view the policy shift as a loss of visibility and symbolic inclusion within civic life.

While Ukrainian-Canadian organizations may still hold flag-raising events on private property or through permitted community spaces, they no longer have access to official civic flagpoles in Toronto or Mississauga. Remaining opportunities depend on strict criteria requiring flags to be sufficiently distinct from national designs, a distinction that groups such as the Ukrainian Canadian Congress, Toronto Branch (UCC-Toronto), and the League of Ukrainian Canadians (LUC) find difficult to navigate, particularly during an ongoing war.

Traditionally, flag-raising ceremonies have included official speeches and public gatherings, serving as important rallying points, especially on Ukrainian Independence Day (August 24). Their absence removes a key platform for civic visibility and advocacy. For Ukrainian and other diaspora communities, future engagement will increasingly rely on grassroots initiatives and privately organized commemorations, reflecting a broader shift in how public space is used to express identity and solidarity in Ontario.

Oleksandra Chorna
Sources: CBC, CTV News, Ukrainian Canadian Congress, City of Toronto, City of Mississauga

ТРИ УКРАЇНЦІ ЯКІ ЗМІНИЛИ СВІТ ТЕХНОЛОГІЙ АБО ЯК PETSUBE ОБ'ЄДНАЛА ГОСПОДАРІВ І ЇХ УЛЮБЛЕНЦІВ

Андрій Клен, Олексій Нескіній та Ярослав Ажнюк.
Джерело: Start Up Line

Історія компанії Petcube це яскравий приклад того, як українська креативність, інженерна думка та підприємницька сміливість здатні змінювати цілі галузі світових технологій. Заснована в Києві Олексієм Нескіним, Ярославом Ажнюком та Андрієм Кленом, компанія виросла з простої, але дуже людської ідеї: допомогти домашньому улюбленцю не почуватися самотнім, коли господаря немає поруч. Все почалося дуже просто, Олексій Нескін почав отримувати скарги від сусідів, що його собака Рокі гавкала від нудьги. Саме з цієї щоденної життєвої ситуації, скарг сусідів, народилася ідея створити камеру з лазерною указкою та дистанційним доступом через інтернет. Так особиста проблема перетворилася на глобальну інновацію, яка відкрила новий напрям у світі технологій для домашніх тварин.

Компанія офіційно сформувалася у 2013 році після надзвичайно успішної кампанії на Kickstarter, де команда збрала понад 250 тисяч доларів, значно перевищивши початкову ціль. Для свого часу це був рекорд серед продуктів для домашніх тварин і важливий сигнал світовому ринку: pet-tech перестає бути нішевою ідеєю та стає перспективною індустрією. За трохи більше ніж десятиліття Petcube перетворилася на міжнародно відомий бренд, реалізувала сотні тисяч пристроїв, залучила понад 14 мільйонів доларів інвестицій і вийшла на ринки більш ніж 18 країн світу, з присутністю у понад 5,000 роздрібних точках Північної Америки, Європи та Азійсько-Тихоокеанського регіону.

Особливо важливо, що цей технологічний прорив має виразно українське коріння. У час, коли індустрія товарів для домашніх тварин залишалася кон-

сервативною та майже не оцифрованою, саме українська команда першою побачила потенціал «розумних» пристроїв для емоційного зв'язку між людиною та її улюбленцем. Їхній стильний куб із камерою, мікрофоном, динаміками, Wi-Fi та лазерною указкою, синхронізований із мобільним застосунком, став не просто пристроєм, а новим способом турботи про тварин. Сьогодні понад 100 тисяч користувачів взаємодіють зі своїми улюбленцями через пристрої Petcube в середньому вісім разів на тиждень, що свідчить про глибоку емоційну цінність цього винаходу.

Шлях до успіху, однак, не був простим. Щоб перевірити технічну можливість створення такого пристрою, троє молодих засновників, яким тоді було трохи за двадцять, вирушили до Китаю — світового центру виробництва електроніки. Після успіху на Kickstarter постало значно складніше завдання: масштабування прототипу до серійного виробництва. Попри перші невдалі спроби налагодити процес в Україні, команда зуміла знайти українського партнера з досвідом контрактного виробництва в Китаї та запустити повноцінну виробничу лінію, додатково залучивши 500 тисяч доларів від венчурної (з високою комерційним ризиком) компанії AVentures. Ця історія є показовою для українського бізнесу: навіть за умов обмежених ресурсів інженерна наполегливість і глобальне мислення здатні забезпечити світовий результат.

Сьогодні Petcube пропонує широку лінійку smart-пристроїв для власників тварин: від базових камер до розумних систем моніторингу з функціями аудіозв'язку, виявлення шумів, сповіщень про розбите скло чи пожежну сигналізацію. Попу-

лярність бренду підсилюється схвальними відгуками відомих публічних осіб, серед яких Опра Вінфрі та Emma Watson. Особливий попит отримала модель Petcube Cam, інтерес до якої різко зріс у період пандемії 2020 року, коли мільйони людей у світі переосмислили роль дому, безпеки та турботи про своїх тварин.

Попри розташування штаб-квартири у США, значна частина команди й далі працює в Україні. Це надає історії Petcube ще глибшого національного виміру: компанія не лише народилася в Києві, а й зберегла український інженерний та продуктовий центр навіть у найскладніші часи. Після початку російської агресії у 2014 році команда була змушена перекоординувати міжнародних партнерів у стабільності бізнесу, а з початком повномасштабної війни у 2022 році успішно евакуювала співробітників, забезпечила їх портативними електростанціями та продовжила підтримувати безперервність роботи. Водночас компанія допомагає ініціативі UA Animals, що рятує тварин у зоні бойових дій, а також підтримує українських захисників.

Майбутнє Petcube демонструє, що українські технологічні компанії здатні не лише створювати інноваційний продукт, а й постійно переосмислювати власну бізнес-модель. Новий напрям Flock Assembly, орієнтований на корпоративних клієнтів, відкриває для компанії нові горизонти у сфері контрактного виробництва GPS-трекерів, камер та smart-пристроїв для інших брендів. Водночас стартап активно використовує накопичені дані для навчання моделей штучного інтелекту, які можуть розпізнавати відхилення у поведінці тварин, від блювоти до незвичних рухів хвоста, і завчасно попереджати власників про потенційні проблеми зі здоров'ям.

Історія Petcube це більше, ніж розповідь про успішний стартап. Це сучасна українська історія про те, як співчуття, інновація та незламність формують технології майбутнього. Вона переконливо доводить: українці не лише адаптуються до глобальних трендів, а й самі їх створюють, пропонуючи світові рішення, у центрі яких: людина, турбота і розумна технологія. Саме в цьому і полягає справжня сила української інновації.

Олександра Чорна

ЦІКАВЕ...

Я купила два пакети продуктів разом із мою 13-річною племінницею й викликала таксі. Завантажила продукти в машину, попросила племінницю постояти поруч, пообіцяла водієві доплатити за очікування й побігла до пекарні. Виходжу — ні таксі, ні пакетів, племінниця стоїть і плаче. Було дуже прикро!

Я витягла телефон, щоб подзвонити й поскаржитися, але тут мені подзвонив водій. Він сказав: «Я замислився й поїхав. Зрозумів, що накоїв, коли обернувся й побачив пакети без пасажирів на задньому сидінні». Він повернувся за нами й відвіз додому. Я дала йому додаткові чайові за чесність.

У 1995 році я навчалася в третьому класі. Пам'ятаю, ми поїхали на екскурсію до телевежі. На самому верху було обертове кафе: сидиш там, воно обертається, і відкривається огляд на 360 градусів.

Нещодавно однокласники надіслали мені відео з тієї екскурсії. Я подивилася його й тепло згадала нашу класну керівницю. Ось що сталося.

Батьки всіх дітей дали їм гроші на морозиво, але мої — ні, бо в нас їх не було. Усі купили морозиво в тому кафе. Вони їли його, а я сиділа й дивилася на однокласників і не розуміла, чому мені не купили морозива. Приблизно через 5–7 хвилин до мене підійшла вчителька й принесла морозиво.

Тоді я подумала, що воно входило у вартість екскурсії... Найцікавіше, що вона нічого не сказала моїй мамі й не попросила грошей за це морозиво, хоча як вчителька, напевно, не могла дозволити собі купувати морозиво всім учням. І я дуже вдячна їй за це.

Я віддавала стару шубу. І раптом одна жінка написала мені: «Я б її носила! Але живу далеко». Виявилось, що вона нещодавно розлучилася, і чоловік не віддав їй її одяг.

Я запитала розмір — і він був саме таким, який у мене був до того, як я набрала вагу. У мене було багато нового одягу цього розміру, бо я купувала його як мотивацію схуднути, але це не допомогло. Я склала все у величезну коробку й надіслала їй за свій рахунок.

А у відповідь отримала стільки радості й вдячності! Вона писала й телефонувала: «Усе чудово, усе підійшло. Дуже дякую! У мене ніколи не було такого гарного одягу!» Пишу це зараз і усміхаюся. Було так приємно їй допомогти!

Близько 30 років тому я приїхав до маленького містечка. Зайшов до продуктового магазину. Поки дивився на полиці, помітив бідно вдягненого хлопчика років 11–12. Він розглядав один товар за іншим, але було видно, що грошей йому не вистачає. Продавчиня сказала мені, що в хлопчика і його молодших братів і сестер немає батьків, а старший брат хоче порадувати малечу чимось смачним. Але він не може собі цього дозволити. Зрештою хлопчик вибрав маленький кавун, але він коштував більше, ніж у нього було. Він зі злістю й розпачем кинув кавун назад і вилаявся, стримуючи сльози. Я тихо відвів його вбік і дав трохи грошей, щоб він міг щось купити. Він недовіриливо запитав, навіщо я це роблю. Він боявся жально й не знав, як потім «віддячити».

Я сказав йому правду: «У моєму житті був момент, коли незнайома людина допомогла мені так само. І таким чином я повертаю свій борг. Колись ти теж зможеш допомогти комусь так само». Хлопчик уважно подивився на мене й серйозно кивнув. Сподіваюся, ця історія хоча б трохи зменшила його розчарування недосконалістю цього світу.

З відкритих джерел

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ЛЕСІ ШВАЛЮК – ЛЮДИНИ, ЩО НАДИХАЛА СВОЇМ ПРИКЛАДОМ (1950–2026)

З глибоким сумом родина Лесі Швалюк повідомила про її відхід з життя 3 квітня 2026 року, у віці 75 років.

Леся Швалюк народилася 15 листопада 1950 року у Вінніпезі у родині Володимира та Ніни Боднарчук (Жук), за рік після їх прибуття до Канади. Вона навчалася у школі Святого Миколая (Immaculate Heart of Mary) та закінчила середню освіту у St. John's High School. 15 травня 1971 року вона вийшла заміж за Нельсона Швалюка, з яким прожила майже 55 років, виховала двох дітей - Оксану та Володимира Швалюків - і у 2021 році стала бабусею.

Леся розпочала професійну кар'єру після закінчення програми ліцензованого практичного медсестринства в Ред-Рівер коледж (Red River Community College), працюючи у клініці доктора С. Грушовиці. З 1978 року вона присвятила 17 років роботи у YM-YWCA North Branch, де починала як викладачка дитячого садка і завершила як керівниця філії, очолюючи її протягом 10 років. Вона не лише сприяла розвитку молодих фахівців, а й представляла Канаду як тренерка у 1992 році в Угорщині, пе-

редаючи свій досвід і професіоналізм міжнародним колегам.

Леся залишила довготривалий і незгладимий слід у житті української спільноти Канади. Вона була довголітньою головою Ради Конгресу Українців Канади (КУК) Манітоби а останніми роками виконувала роль її скарбника, працювала майже два десятиліття виконавчою директоркою Шевченківської Фундації, активно уділялась в Товаристві "Освіта", в Манітобському Агенстві Двомовного Навчання при Публічних Школах, в Українському Агенстві Усиновлення Дітей, очолювала Екзекутиви Канадійського Українського Інституту Просвіта й брала участь в численних інших організаціях і коміте-

тах, включно з комітетом із вшанування пам'яті Голодомору та комітетом зі стратегічного планування, організувала важливі культурні та освітні події, зустрічала ряд політичних постатей і почесних гостей, включно з Президентом України Віктором Ющенком, і надихала своєю енергією нові покоління української молоді.

Від раннього дитинства Леся була активною членкинею Спілки Української Молоді (СУМ). Протягом десятиліть вона займала численні посади на місцевому, національному та світовому рівнях. Продовж довгих років Покійна Леся очолювала Вінніпезький Осередок СУМ, займала різні пости в Крайовій Управі СУМ в Канаді та була заступницею голови Центральної Управи СУМ. Вона організувала й провадила літні табори, вишколювала виховників і передавала молоді цінності українського патріотизму й культури, провідницькі навички й важливість приналежності до громади.

Ще замолоду, Леся викладала українські танці у в українській греко-католицькій церкві Пресвятого Духа й Св. Йосафата у Шоал-Лейк,

щороку присвячуючи цьому час і енергію. Тут і заізналась зі своїм чоловіком, з яким прожила майже 55 років.

Покійна Леся й активно працювала у ряді канадських загальнонаціональних і міжкультурних організаціях: була членкинею рад "Manitoba Adolescent Treatment Centre", "Winnipeg Child and Family Services", "Seven Oaks Hospital", "Canadian Mental Health Association" та брала участь у "Canada-Ukraine Legislative Intergovernmental Program". За свою невтомну громадську працю Леся отримала численні нагороди, серед яких медаль Тараса Шевченка (2007), медаль «За шляхетну працю та добротність» від Президента України Віктора Ющенка (2009), нагороду «Лідер року» YMCA, Community Service Award міста Вінніпег, медаль Queen Elizabeth II Diamond Jubilee, нагороду "Булава" від КУК Манітоби та численні відзнаки від провінції Манітоби.

Є люди, чиї сліди відчутні у всьому, до чого вони торкаються. Леся Швалюк була саме такою людиною, людиною великої душі, невичерпаної енергії й надмірної сили. Вона вносила в кожне

обговорення виважену мудрість і спокійну силу, а її принциповість, непохитність та відданість справі надихали оточуючих. Все, до чого вона спонукала інших, вона виконувала власним прикладом. Леся щиро любила Україну та українську громаду. Вона була наставницею, довіреною особою і справжньою подругою для багатьох. Її відданість громаді, активна її праця і невтомна енергія залишають довготривалу спадщину, що надихатиме майбутні покоління лідерів.

Висловлюємо глибоку повагу та співчуття чоловіку Нельсону, дітям Оксані та Володимиру та всій родині. Нехай у цей нелегкий для них час, наша підтримка, наші молитви і добрі слова будуть їм опорою. Пам'ять про Лесю Швалюк житиме у серцях усіх хто мав честь працювати з нею, і буде дороговказом для тих, хто прагне служити громаді та розвивати українську культуру у світі.

Спи спокійно, дорога Подруго, без тривоги, з нами Бог! Нехай канадська земля буде тобі пухом.

Вічна й світла пам'ять Лесі Швалюк!

Мирослава Підгірна

ВОЇН-АТЕЇСТ ВРЯТУВАВ ІКОНУ З ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОГО МОНАСТИРЯ

Ікону Божої Матері, вивезену з руїн монастиря Серця Христового УГКЦ, що у селі Званівка на Донеччині, передав Здолбунівському музею військовий капелан Іван Давиденко.

Її та ще один образ врятував побратим капелана Євген Плохотнюк, коли до лінії фронту лишалось чотири кілометри, передає Суспільне.

Зі слів керівника музею Олександра Чижевського, село Званівка окуповане армією РФ. Ікона потрапила у фонди музею наприкінці 2025 року, оцифрували її фахівці у березні 2026 року.

У Facebook Здолбунівського краєзнавчого музею уточнили, що на момент, коли військовослужбовець Євген Плахотнюк з позивним Кабан перебував у селі Званівка, монастир Серця Христового ще не був повністю зруйнований.

"Також відомо, що до 2024 року, коли храм ще діяв, цієї ікони там не було. Це дає підстави припускати, що хтось із місцевих жителів міг принести її до храму, намагаючись зберегти як ріднину реліквію або важливу пам'ять", — зауважили в дописі.

У музеї додали, що наразі встановити автора ікони чи її власника неможливо.

"Її передав Іван Давиденко

Олександр Чижевський/
Суспільне Рівне.

Ікону з монастиря у селі Званівка на Донеччині передали в музей.

з позивним Батяня. Він військовий капелан, який просто випадково зайшов до музею, послухав екскурсію, і каже: «Я вам щось привезу». І привіз цю ікону. В неї насправді цікава історія", — зазначив Олександр Чижевський.

Він розповів, що два образи із руїн монастиря Серця Христового Чину Святого Василя Великого УГКЦ забрав побратим капелана, військовий Євген Плохотнюк з позивним Кабан. Одна вишита ікона поїхала в Лондон, а другу подарували Здолбунівському музею.

"Сама по собі ікона не суперстара. Я б не сказав, що вона несе якусь історичну

цінність, але факт того, що вона могла бути втраченою — це вже її цінність. Інший факт, що військовий попри ризик обстрілу, попри ризик там бути пораним, пішов в монастир і витягнув ікони", — пояснив керівник закладу.

Олександр Чижевський зауважив, що боєць, який витягував ікони, є атеїстом:

"Що його надихнуло взяти саме ікони з монастиря — це питання, але це, мабуть, про нашу спадщину, про те, що її варто зберігати. І це якось його надихнуло. Сам Іван, який передавав, каже, що це трохи глибше, аніж просто ікона, — це те, за що ми, власне, і воюємо".

"Важливо було зберегти ікону, якою вона до нас прийшла. Реставраційних робіт ми поки що робити не будемо. Єдине, що ми зробили — це покрили [захисною речовиною — ред.] від того, щоб вона не псувалася. Можливо будемо колись це все реставрувати, але точно не зараз, бо саме в такому вигляді вона є цінною", — зауважив Олександр Чижевський.

З його слів, ікону повністю оцифрували у березні.

"Вона вже в будь-якому випадку буде збережена, тому що ми зробили повну 3D-модель. Був довгий процес того, щоби її якісно оцифрувати, зібрати до купки усе,

що ми можемо дізнатись про Званівку та про власне цей монастир. Поки складно з додатковою інформацією. Закінчили оцифрування фактично минулого тижня", — зауважив керівник музею.

Керівник музею пояснив, що на іконі зображена Діва Марія з дещо нахиленою головою до Ісуса, який сидить на її лівій руці. Права рука Ісуса піднята у благословенному жесті. Погляди обох спрямовані на глядача. Ікона написана на дереві.

Він додав, що ікона розміщена в експозиції про російсько-українську війну.

"Ми взагалі плануємо робити окрему виставку, тому що маємо досить багато речей, які через війну потрапили до музею. Там — від зубів мамонта і до ікон, плиток, черепичок з Бахмута. Дуже цінні артефакти з територій, які, на жаль, зараз є окупованими. Ми точно зробимо про це окрему історію і окрему виставку. І ця ікона буде її частиною", — додав Олександр Чижевський.

РІСУ

Фундація Будучність

Фундація Будучність - зростає, розвивається і діє згідно сучасних потреб нашої громади, але має впевнену візію на майбутнє.

Кожна пожертва, спрямована на підтримку громадських, культурних, історичних та освітніх зусиль в Канаді, є важливим знаком довіри і підтримки діяльності нашої Фундації.

2282 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N9 Phone: (416) 763-3388 Fax: (416) 763-4512 Website: bcufoundation.com

МИ ПІДТРИМУЄМО

- Історичні проекти та культурні заходи
- Медичні та гуманітарні проекти
- Важливі видання
- Документальні фільми
- Концерти та музичні записи
- Молодь та спорт
- Освітні, наукові, дослідницькі публікації та виставки
- Громадські заходи, конференції, семінари
- Проекти, направлені на зміцнення добробуту українців

Будьмо в КОНТАКТ-і

**ONTARIO: Thursday at 10:00 PM
Sunday at 3:00 PM
Tuesday at 8:00 AM**

ALBERTA: Sunday at 10:00 AM

British Columbia: Sun 11:00 AM

Next GEN!

ON: Thu at 11:00 PM, Sat at 9:30 PM, Sun 4:00 PM

AB: Thu at 1:30PM, Sat. 1:30 PM BC: Sat at 11:00 AM

ALBERTA KONTAKT: AB: SUN 3:00 PM, Mon 8:00, Tue 3:00 PM

ON: TUES 7:00 AM BC: SAT 15:00

STUDIO@KONTAKT.CA

Forum TV

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

ForumTV Canada @ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

Дивіться Forum TV!

Рекламується або станьте спонсором частини програми!

ОГОЛОШЕННЯ

Тел.: (416) 516-2443
Факс: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com

FRIENDS OF UKRAINE DEFENCE FORCES

DONATE TODAY

КУПУЄТЕ ЧИ ПРОДАЄТЕ, - ПОСИЛАЙТЕСЯ НА ОГОЛОШЕННЯ В «ГОМОНІ УКРАЇНИ»!

ПЕРЕДПЛАТИТЬ ГАЗЕТУ «ГОМІН УКРАЇНИ»

ЗУСТРІЧ ІЗ ШОНОМ ПІННЕРОМ В ЕДМОНТОНІ — БЛАГОДІЙНИЙ ЗАХІД НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ

Спілка Української Молоді, осередок Едмонтон, спільно з Домом Української Молоді (Ukrainian Youth Unity Complex) та партнерами запрошує на особливу подію 24 квітня 2026 року.

Доповідачем та гостем заходу стане Шон Піннер — колишній британський військовий, який воював в Україні, потрапив у полон під час оборони «Азовсталі» та згодом був звільнений у результаті обміну. Він поділиться особистою історією участі у війні, перебування в полоні та своїм досвідом підтримки України.

Шон Піннер є відомим англомовним доповідачем із великою міжнародною аудиторією в соціальних мережах, і його виступ обіцяє бути глибоким і змістовним.

Захід має благодійну мету, адже це збір коштів для Фонду підтримки Збройних Сил України "Friends of Ukraine Defence Forces Fund".

UNBREAKABLE: SHAUN PINNER LIVE

PRESENTED BY UKRAINE ATHLETIC SPORTS CLUB AND LEAGUE OF UKRAINIAN CANADIANS

APRIL 24, 2026 AT 7:00PM

Join us for an evening with Shaun Pinner, a former British soldier who fought alongside Ukraine in Mariupol. Captured and sentenced to death, he was freed in a prisoner exchange and later received the Order of Courage from President Volodymyr Zelensky. He has since authored Live, Fight, Survive, a gripping account of his experiences.

At this event, Shaun will share his journey—from the battlefield to imprisonment, torture, and eventual release—offering a rare, firsthand perspective on courage in the face of impossible odds.

Highlights of the evening: Inspiring keynote by Shaun Pinner, Q&A session with the audience, and wine and cheese reception.

BUY YOUR TICKETS NOW AND BE PART OF AN UNFORGETTABLE NIGHT OF TRUTH, RESILIENCE, AND SOLIDARITY.

ПОСТУП
українська радіопрограма

Щонеділі 9-10 год. вечора на хвилях FM 88,9 у прямому ефірі

www.cirvfm.com

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії

Замовляйте у нас музичні вітання
Слухайте і підтримуйте нас!
Розрахунковий рахунок #43282 у кредитовій спілці Будучність

Керівник і ведуча - Любомира Матвіяс

e-mail: ukradiofm@gmail.com
Facebook: Lyubomyra Matviyas

Радіопрограма "Пісня України"

Можна слухати з понеділка до п'ятниці в 9 год. ранку на cjmrradio.com CJMR APP

https://www.facebook.com/SOFUradio
Smart speakers (Hey Alexa, play CJMR on TuneIn/iHeart)

SOFU.RADIO@GMAIL.COM

Шановні передплатники,

Редакція «Гомону України» з особливою вдячністю звертається до Вас, за вашу незмінну й багаторічну підтримку. Саме завдяки Вам наша газета вже понад 75 років залишається надійним джерелом новин та зв'язку для української громади.

Повідомляємо, що починаючи з 1 січня 2026 року, діятимуть оновлені ціни на передплату. Це рішення пов'язане зі зростанням витрат, зокрема значним підвищенням поштових послуг від Canada Post, вартості друку, матеріалів та загальних виробничих витрат.

Щиро дякуємо Вам за розуміння, підтримку та багаторічну довіру.

З повагою,
Адміністрація «Гомону України»

Категорія відправлення	Стара ціна	Нова ціна
Публікаційна пошта (Канада)	75 CAD	90 CAD
Стандартна пошта (Канада)	100 CAD	125 CAD
Відправлення до США	120 USD	150 USD
Міжнародні відправлення	250 USD	275 USD

BCU Financial

ANNUAL GENERAL MEETING

TUESDAY
28 APRIL 2026

TIME
6:00 PM

LOCATIONS
OLD MILL TORONTO
CAFE UKRAINE - OTTAWA

RSVP by April 17

To RSVP call 416-763-8918 or visit, www.bcufinancial.com

Voting for new directors will take place at the Annual General Meeting.

*Please note: Dinner will be served after the meeting. Members who do not RSVP will be provided seating only (no dinner).

BCU Financial

SPECIAL OFFER

EARN UP TO

3.60%*
ON A 46 MONTH GIC

3.80%*
ON A 57 MONTH GIC

2.25%**
ON A 1 YEAR REDEEMABLE GIC
CASHABLE AFTER 90 DAYS

* Terms and conditions apply: 46-month, and 57-month terms only; NEW and EXISTING money; Includes Registered and Non-Registered Funds. We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from April 1st, 2026. Rates are annual and subject to change. ** Terms and conditions apply: 1 year term cashable after 90 days only. If cashed in early, any accrued interest is forfeited; NEW and EXISTING money; We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from April 1st, 2026. Rates are annual and subject to change.

